« ወንዱ ፡ ቢያገለድም ፡ ቁርጤን ፡ አውቀው ፡ ነበር ፤
አሁን ፡ የቸገረኝ ፡ የወንዶቹ ፡ ነገር »

« አብርሮ ፡ ሲጠፉ !
የሚናገር ፡ እንጂ ፡ አስተዋይ ፡ መች ፡ ጠፉ ! »

« አርእስት ፡ ስጡልኝ ፤ »

ልብ-ወለድ ፡ ታሪክ ።

፪ኛ ፡ እትም ፤

ከገብረ ፡ ኢየሱስ ፡ ኃይለ ፡ ማርያም ፤

በግርማዊ ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡
ዘኢትዮጵያ ፡ በ፵ኛው ፡ ዘመነ ፡ መንግሥት ፡

በ፲፱፻፳፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡

በንግድ ፡ ማተሚያ ፡ ቤት ፡ ታተመ ።

፩/ መታሰቢያነቱን ፡ ለኢትዮጵያኖችና ፡ ዕድገቷን ፡
በቅን ፡ ለሚደግፉት ፡ ሁሉ ።

፪/ የቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ኮከበ ፡ ጽባሕ ፡ ት/ቤት ፡
ዓይን ፡ ከፋች ፡ ለነበሩትና ፡ በኢትዮጵያ ፡ የመምህራን ፡
እጥረት ፡ ላቃለሉት ፡ ለሚስተር ፡ ፔሪ ፡ ካርማይክል ፤

አድፍጦ ፡ ይጠብቀን ፡ የነበረው ፡ ጠላት ፡ እሩምታውን ፡ ለቆብን ፡ ባልሽ ፡ እጭኑ ፡ ላይ ፡ ተመትቶ ፡ ወደቀ ። እኛንም ፡ ለመድገም ፡ ሞክረው ፡ ሳይሆንላቸው ፡ ከመቅረቱም ፡ በላይ ፡ በጅሮንድ ፡ ደጀኔ ፡ አንዲት ፡ ጐሬ ፡ ውስጥ ፡ አድፍጠው ፡ እኛን ፡ ይከተል ፡ የነበረውን ፡ ጠላት ፡ ካሳለፉት ፡ በኋላ ፡ አስቀድመው ፡ ከጠላት ፡ በማረኩዋቸው ፡ ሁለት ፡ የእጅ ፡ ቦንቦች ፡ ከኋላ ፡ ለቀውባቸው ፡ አንዱ ፡ ባንደኛው ፡ ላይ ፡ ሲረባረብ ፡ እኛም ፡ ቶሎ ፡ ደርሰን ፡ በጦርና ፡ በጎራዴ ፡ ጨፍጭፈናቸው ፡ የያዙዋቸውን ፡ ጠመንጃዎች ፡ ማርከን ፡ ወደ ፡ አቶ ፡ ወንድይፍራው ፡ ተመለስን ።

አቶ ፡ ወንድይፍራው ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ አልሞተም ፡ ነበር ። « አይ ፡ ልጄ ፡ ኤፍሬም ! አይ ፡ የዓይኔ ፡ አበባ ! » ብሎ ፡ እያቃሰተ ፤ « ልጄስ ፡ በእድሉ ፡ ማደግ ፡ ይችላል ። የዓይኔ ፡ አበባም ፡ ለጊዜው ፡ እንጂ ፡ ከኔ ፡ ከድሀ ፡ ኑሮ ፡ ተገላገለች ፡ ማለት ፡ ነው ። በጣም ፡ የሚያሳዝነኝ ፡ አገሬን ፡ ለመውረር ፡ የመጣውን ፡ ጠላት፡ ድል ፡ ሳልመታ ፡ መቅረቴን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ በጉንፋን ፡ ልሞት ፡ የምችለው ፡ ሰው ፡ እዚህ ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ መሞት ፡ በጣም ፡ ክብሬ ፡ ነው ። እናንተ ፡ ጀግኖች ! በጅሮንድ ፡ አደፍር ሰው ! ዋለልኝ ! ከኔ ፡ የሚፈሰው ፡ ደም ፡ ፍርሃትን ፡ ሳያሳድርባችሁ ፡ በይበልጥ ፡ በቆራጥነት ፡ ተዋግታችሁ ፡ ጠላታችሁን ፡ ባታጠፉ ፡ በባርነት ፡ ቀንበር ፡ ተይዛችሁ ፡ ከመኖራችሁ ፡ ያላመኖራችሁን ፡ የምትመርጡበት ፡ ጊዜ ፡ ስለሚመጣ ፡ ለነጻነታችሁ ፡ ተዋጉ ። እርስታችን ፡ በሆነው ፡ ሞት ፡ የዛሬውን ፡ ቀን ፡ ለማለፍ ፡ ስትሉ ፡ ለስጋችሁ ፡ አትሳሱ ፡ » ፤ ብሎን ፡ ትንፋሹ ፡ ቀጥ ፡ አለ ፡ » « ወይኔ ፡ ዓይኔ ፡ ይፍሰስ ! » አለችና ፡ « ሬሳውን ፡ ምን ፡ አደረጋችሁት ? » ብላ ፡ ብትጠይቃቸው ፤ « መቼም ፡ ያላደረግነውን ፡ ዛሬ ፡ እንደዚህ ፡ አድርገናል ፤ በክብር ፡ ቀብረነዋል ! ብንልሽ ፡ ነገ ፡ ሊዋሽበት ፡ በማይቻለው ፡ በወዲያኛው ፡ ዓለም ፡ ሊወቅሰን ፡ ስለሚችል ፡ እኛ ፡ ትተነው ፡ ከመሄድ ፡ ምንም ፡ ምርጫ ፡ ስላልነበረን ፡ እዚያው ፡ እወደቀበት ፡ ሳር ፡

ነጭተን ፡ እላዩ ፡ ላይ ፡ በመጣል ፡ ወደ ፡ ተግባራችን ፡ ሄድን » ፤ ሲሉዋት ፡ « ወይኔ ፡ እኔን ፡ አሞራ ፡ ይብላኝ ! አልቀበራችሁትማ ! ጅብ፡ በልቶታል ፡ ማለት ፡ ነዋ ! አይ ፡ ጉድ ! አይ ፡ ጭካኔ!» እያለች ፡ ጩኸትዋን ፡ አቀለጠችው ።

እኔም ፡ « አባዬ ፡ ሆዴ ፡ ምን ፡ አልኩህ ፡ » እያልኩ ፡ እንዳዲስ ፡ ሆነን ፡ ከእምዬ ፡ ጋር ፡ እያለቀስን ፡ አምሽተን ፡ እነ ፡ በጅሮንድ ፡ አደፍርሰው ፡ «አታልቅሱ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ የሚቀር ፡ የለም ፤ » ለሀገሩ ፡ ተሰዋ ፡ እንጂ ፡ ከንቱ ፡ ሞት ፡ አልሞትም ፤ እያሉ ፡ ያጽናኑን ፡ ጀመር ። እምዬም ፡ « አለቀ ! ተከተተ ! ቁርጡን ፡ አወቅሁት ፤ ባሌ ፡ ወንድይፍራው ፡ ሜዳ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡ አሞራ ፡ በልቶታል ! እግዚአብሔር ፡ ሰውን ፡ ካፈር ፡ ቆንጥሮ ፡ ሲፈጥረው ፡ አፈር ፡ ነህና ፡ ወደ ፡ አፈር ፡ ትመለሳለህ ፡ ብሎታል ፡ እያሉ ፡ በመጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ እንደተጣፈ ፡ ያወራሉ ። ታዲያ ፡ ይህ ፡ ከሆነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለምን ፡ ቃል ፡ አባይ ፡ ሆነ? ለምን ፡ ባሌን ፡ አሞራ ፡ እንዲበላው ፡ አደረገ » ? እያለች ፡ የደም ፡ እንባ ፡ ታነባ ፡ ጀመር ። ካባቴ ፡ ሞት ፡ ይልቅ ፡ የእምዬን ፡ መኀሳቆልና ፡ ከሰውነት ፡ ደረጃ ፡ መውጣት ፡ እመለከትና ፡ መፈጠሬን ፡ እስከመጥላት ፡ እደርስ ፡ ነበር ። በእኔ ፡ ደረጃ ፤ መፈጠርን ፡ መጥላት ፡ አለመፈጠርን ፡ ሊያስከትል ፡ አይችልምና ፡ ችግሩ ፡ አልተቃለለም ።

እምዬ ፡ ባለቀሰች ፡ ቁጥር ፡ እያጀብኳት ፡ ጎጆአችን ፡ የለቅሶ ፡ ቤት ፡ ሆኖ ፡ ቀረ ።

ከዚያ ፡ በኋላማ ! እምዬ ፡ እኔን ፡ ላንድ ፡ ሰው ፡ ሰጥታኝ ፡ ወደ ፡ ዘመዶችዋ ፡ ከመሄድ ፡ ሌላ ፡ ምንም ፡ ዘዴ ፡ ስላልነበራት ፡ ይህንኑ ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ታማክረኝ ፡ ጀመር ። እኔ ፡ ግን ፡ ከስዋ ፡ የመለየቱን ፡ አሳብ ፡ ጨርሼ፡ አልወደድኩምና ፡ «ለማን ፡ ልትሰጭኝ ? ማን ፡ ሊቀበልሽ ? » እያልኩ ፡ መላልሼ ፡ ብጠይቃትም ፡ መልስ ፡ ሳትሰጠኝ ፡ ጭጭ ፡ ብላ ፡ ዓይን ፡ ዓይኔን ፡ ትመለከተኝ ፡ ጀመር ። እንባዋ ፡ ይፈስሳል ።

አሉባልታ ፡ ኃጢአትነቱ ፡ ከመግደል ፡
የማያንስ ፡ ምስክርነቱን ፡ ጊዜ ፡ የሚገልጸው ፡
ደካሞች ፡ ራሳቸውን ፡ የሚያሞኙበት ፡ ዘዴ ፡ ነው ፤

ደራሲው ፤

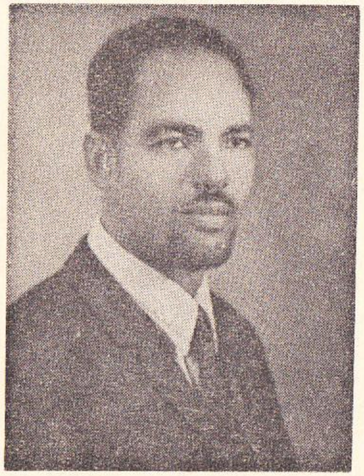

ደራሲው ፤

አለማወቅ ፡ የኑሮን ፡ ደረጃ ፡ አያሻሽልም ፤ በኑሮ ፡ አለመሻሻል ፡ መፈጠርን ፡ ያስጠላል ።

መፈጠርን ፡ መጥላት ፡ የችግር ፡ መፍትሔ ፡ ከማይሆነው ፡ ካንድ ፡ ረቂቅ ፡ ነገር ፡ ጋር ፡ ያሚግታል ።

ከመጀመሪያው ፡ እትም ፡ ሰፋ ፡ እንዲል ፡ ያሳሰቡኝ ፡ የከፍተኛ ፡ ደረጃ ፡ ት/ ቤቶች ፡ አማርኛ ፡ መምህራን ፤

፩ ፡ አቶ ፡ ኃይሉ ፡ የማን ፡ ብርሃን ፡

፪ ፡ አቶ ፡ አሰፋ ፡ መኩሪያ ፤

፫ ፡ በከፍተኛው ፡ ፍ/ ቤት ፡ የሕግ ፡ ጠበቃ ፡ አቶ ፡ እሸቱ ፡ ሀብተ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ባለውለታዎቼ ፡ ናቸው ።

ማውጫ ።

፩/ መግቢያ ፡ .... ፲፮

፪/ መቅድም ፡ .... ፲፰

፫/ ምዕራፍ ፡ ፩ ፡ የኤፍሬም ፡ መጺነስ ፡ .... ፳፩

፬/ ምዕራፍ ፡ ፪ ፡ የኤፍሬም ፡ የልጅነት ፡ ኑሮ ፡ ፳፱

፭/ የገደባኖ ፡ አውሎ ፡ ነፋስና ፡ ቃጠሎ ፡ .... ፴፫

፮/ የዓይኔ ፡ አበባ ፡ .... ፳፩-፴፯

፯/ ወንድ ፡ ይፍራው ፡ .... ፴፯-፵

፰/ የወንድይፍራው ፡ ሞት ፡ .... ፴፱-፵፩

፱/ በጅሮንድ ፡ አደፍርሰውና ፡ ዋለልኝ ፡ .... ፵፪

፲/ የኤፍሬም ፡ ትምህርት ፡ .... ፵፫-፵፯

፲፩/ የዓይኔ ፡ አበባ ፡ መሞት ፡ .... ፶፫

፲፪/ የኤፍሬም ፡ ችግር ፡ በፍንከች ፡ ከተማ ፡ .... ፷፮

፲፫/ የኤፍሬም ፡ የምኞት ፡ ሕልም ፡ .... ፷፯

፲፬/ ኤፍሬም ፡ በዜና ፡ ማርቆስ ፡ .... ፷፰

፲፭/ ኤፍሬም ፡ በእነዋሪት ፡ ማርያም ፡ .... ፸፯

፲፮/ ኤፍሬም ፡ በፍንከች ፡ ከተማ ፡ .... ፹፪

፲፯/ ኤፍሬምና ፡ አያቱ ፡ .... ፹፮

፲፰/ መልክተኞች ፡ .... ፺

፲፱/ ምዕራፍ ፡ ፫ ፡ (አንደኛ ፡ ትርኢት) ፡ .... ፺፩

ማውጫ ።

— ኤፍሬም ፡ ....

— አሳብ ፡ ....

— በእውነቱ ፡ ....

— ታሪኩ ፡ ....

— ይነሱ ፡ ....

— መማይ ፡ ....

— ዘመቻ ፡ ሙሉ ፡ ዓለም ፡ ....

፳/ ምዕራፍ ፡ ፱ ፡ (ሁለተኛ ፡ ትርኢት) ፡ .... ፻፲፩

— እንደልቡ ፡ ....

፳፩/ ምዕራፍ ፡ ፳ ፡ (ሦስተኛ ፡ ትርኢት) ፡ .... ፻፴፬

— የገላጋዮች ፡ ጉባኤ ፡ .... ፻፲-፻፳፫

— የዘመቻ ፡ ሙሉ ፡ ዓለም ፡ እንዳይሞት ፡
የይግባኝ ፡ አቤቱታ ፡ .... ፻፷፪-፻፷፰

— የኤፍሬም ፡ ጭንቅና ፡ ጸጸት ፡ .... ፻፷፯-፻፸፫

— ፕሮብሌም ፡ .... ፻፸፫-፻፸፬

መግቢያ ።

« አርእስት ፡ ስጡልኝ ፡ » ብዬ ፡ ከፊሉን ፡ በተያትር ፡ መልክ ፡ ያቀረብኩት ፡ ድርሰቴ ፡ መነሻው ፡ የአሳብ ፡ ክርክር ፡ ሲሆን ፤ ኤፍሬም ፡ የሚለው ፡ ወገን ፡ ከተጸነሰበት ፡ ጊዜ ፡ አን ስቶ ፡ እናቱ ፡ ላይ ፡ ሊደርስ ፡ ይችላል ፡ ብሎ ፡ የገመተውን ፡ ሁሉ ፡ በስሜት ፡ እየገለጸ ፤ ስለራሱ ፡ መጨነቅ ፤ ስለራሱ ፡ ማሰብና ፡ ግራ ፡ እስኪገባው ፡ መበጥበጥ ፡ እስከጀመረበት ፡ ጊዜ ፤ እናቱ ፡ እሱን ፡ ለማሳደግ ፡ ታደርገው ፡ የነበረውን ፡ ጥረት ፤ ግን ፡ ፍላጎቷ ፡ በከፊል ፡ እንኳን ፡ አይሞላላት ፡ ስለነበረ ፤ አስባ ፡ ታሳስበው ፤ ተጨንቃ ፡ ታስጨንቀው ፡ እንደነበረ ፡ ከስሜት ፡ ጋር ፡ የሚገ ልጽ ፡ መጽሐፍ ፡ ነው ።

የአባቱ ፡ የጦር ፡ ሜዳ ፡ ሁናቴ ፡ በእናቱ ፡ ላይ ፡ ታላቅ ፡ ኀዘ ንን ፡ ፈጥሮ ፡ እሱም ፡ ራሱ ፡ ገና ፡ አንድ ፡ ፍሬ ፡ ልጅ ፡ ሆኖ ፡ የኀ ዘንዋ ፡ ተካፋይ ፡ በመሆን ፡ ያጽናናት ፡ እንደነበረ ፡ ያስረዳናል ።

ትምህርት ፡ ቤት ፡ ከገባ ፡ በኋላም ፡ « ቀን ፡ ታወጣልኝ ፡ ይሆናል ፡ » እያለች ፡ ትመኝ ፡ የነበረችው ፡ እናቱ ፡ አንድም ፡ የደስታን ፡ ጭላንጭል ፡ ሳታይና ፡ በልታ ፡ ሳትጠግብ ፡ ሳይደላት ፡ በሞት ፡ ስትለየው ፡ ራሱን ፡ በራሱ ፡ እስኪጠራጠር ፡ ድረስ ፡ እስከ ፡ ዕብደት ፡ የተቀራረበ ፡ መሆኑን ፡ ያብራራል ።

የአባቱንና ፡ የእናቱን ፡ ሁናቴ ፡ ትዝ ፡ እያለው ፤ ሆዱን ፡ እየለበለበው ፤ ካለመኖር ፡ ወደ ፡ መኖር ፤ ከመኖርም ፡ መልሶ ፡ ወደ ፡ አለመኖር ፤ « ይህ ፡ ወኃ ፡ ቅዳ ፡ ወኃ ፡ መልሱ ፡ አእምሮ ዬን ፡ አናውጦታልና ፡ ነገ ፡ መሞቴ ፡ ስለማይቀር ፡ እስከዚያው ፡ ድረስ ፡ ‘ይህንን ፡ ላጥና ፡ ያንን’ ፡ እያልኩ ፡ አልበጠበጥም ፡» ብሎ ፡ ትምህርቱን ፡ መተዉን ፡ ይገልጻል ።

ለምኜ ፡ አድራለሁ ፡ ብሎ ፡ ራሱን ፡ በማታለል ፡ ትምህር ቱን ፡ ከተወ ፡ በኋላ ፡ መግቢያ ፡ አጥቶ ፡ በመንከራተቱ ፡ ሊጠቅ

መው ፡ የማይችል ፡ የመፈጠርን ፡ ጥላቻ ፡ ብቻ ፡ መድኅን ፡ አድ ርጎ ፡ መፈጠርን ፡ ወይም ፡ አለመፈጠርን ፡ የሚያስከትለው ፡ ባሕሪያዊ ፡ አመል ፡ እንጂ ፡ ምኞት ፡ ስላይደለ ፡ የመፈጠር ፡ ጥላ ቻ ፡ ሊረዳው ፡ አልቻለምና ፡ በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ሠርቶ ፡ ፍሬ ፡ እንዳጣ ፡ ሰው ፡ ራሱን ፡ ማሞኘቱን ፤ የያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ መበል ጸግ ፡ ወይም ፡ መደህየት ፡ የእግዚአብሔር ፡ ስጦታ ፡ ያለዚያም ፡ ቂጣ ፡ ነው ፡ እያለ ፡ በደካማ ፡ እምነቱ ፡ የአምላክ ፡ ሥራ ፡ አድሎ ፡ እንዳለበት ፡ መገመቱንና ፡ በዚሁ ፡ ዓይነት ፡ ትርኪ ፡ ምርኪ ፡ የወጣትነት ፡ ጊዜውን ፡ ማባከኑን ፡ ያስረዳናል ።

በልመና ፡ ለመተዳደር ፡ ቆርጦ ፡ የባላትን ፡ ቀንና ፡ ስም ፡ ማጥናቱንና ፡ ልመናም ፡ ቢሆን ፡ በጣም ፡ መሰልጠን ፡ የሚያ ሻው ፡ ተናጋሪው ፡ መላስ ፡ ብቻ ፡ ሳይሆን ፡ ሰውነት ፡ በሙሉ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ስሜቶችን ፡ መግለጽ ፡ እንዳለበት ፡ የድምፅ ፡ የአመ ለካከት ፡ የአካሄድ ፡ የአመራረቅ ፡ በጠቅላላው ፡ ብዙ ፡ ዓይነት ፡ አቀራረብ ፡ ስለአለው ፡ ልምድ ፡ የሚያሻው ፡ መሆኑን ፡ መገንዘ ቡንና ፡ ኤፍሬም ፡ ግን ፡ በዚህም ፡ ውጤት ፡ ማጣቱን ፡ ይጠቅ ሳል ።

የሥራ ፡ ጊዜው ፡ ካለፈ ፡ በኋላ ፡ እሱነቱን ፡ እስኪያስጠ ላው ፡ ድረስ ፡ ተቃርቦ ፡ በተናገሩት ፡ ቂጥር ፡ ሁሉንም ፡ ወገን ፡ በማመን ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ እየዋለለ ፡ ያባከነውን ፡ ጊዜና ፡ ያለማ ሰብ ፡ የፈጠረበትን ፡ የሕሊና ፡ ተውሳክ ፡ በመገንዘብ ፡ ያለፍሬ ፡ ያሳለፈውን ፡ ዘመን ፡ እየረገመ ፡ የመመራመርና ፡ የማሰብ ፡ ዕድሜው ፡ እንዲሁ ፡ በእንዲሁ ፡ አሳልፎ ፡ ሊደርስበት ፡ በማ ይችል ፡ ጊዜ ፡ ጸጸት ፡ ላይ ፡ መውደቁን ፡ አስተዋዮች ፡ የሰው የውን ፡ ሁናቴ ፡ ከጊዜ ፡ ትርጉም ፡ ጋር ፡ ሊያመዛዝኑት ፡ የሚ ገባ ፡ መሆኑን ፡ ያመለክታል ።

ሰው ፡ በከንቱ ፡ ያሳለፈውን ፡ ጊዜ ፡ ሲያስብ ፡ ኀዘን ፡ ይሰ ማዋል ። የማያዝን ፡ ከሆነ ፡ በመወለዱ ፡ ሰው ፡ ይባላል ፤ የሚገባ ውን ፡ ባለመፈጸሙ ፡ የመነቀፍን ፡ አምድ ፡ ይከፍታል ። የቀረ

በው ፡ ሥነ ፡ ጽሑፍ ፡ አንዳንዶቹ ፡ እንደ ፡ እውነተኛ ፡ ታሪክ ፡ ሌሎችም ፡ እንደ ፡ ልበ ፡ ወለድ ፡ የሚመለከቱት ፡ አይጠፉም ። የሁለቱ ፡ አስተሳሰብ ፡ ሁለት ፡ ዓይነት ፡ ዕምነትን ፡ ፈጥሮአል ፡ ማለት ፡ ነው ። የሁለቱን ፡ ክፍል ፡ ዕምነት ፡ አንድ ፡ የሚያደርግ፡ ዳኝነት ፡ የለም ። በሚታዩ ፡ ነገሮች ፡ ሰውን ፡ ማሳመን ፡ አያስቸ ግርም ። የማይታዩ ፡ ረቂቅ ፡ ነገሮች ፡ ግን ፡ የያንዳንዱ ፡ ግለ ሰብ ፡ የግል ፡ ትርጉሞች ፡ ናቸው ።

የግል ፡ ትርጉሞች ፡ ይሆናል ? አይሆንም ? የሚሉትን ፡ ክር ክሮች ፡ ያዘሉ ፡ ናቸው ። ይሆናል ፡ አይሆንምን ፡ የሚፈጥሩት ፡ ክርክሮች ፡ ከፊሎቹ ፡ የግል ፡ ዕምነት ፡ ሲሆኑ ፡ ሌላው ፡ ከሌላው ፡ ወገን ፡ የሚነገሩት ፡ ወይም ፡ የሚገለጹት ፡ አፈ ፡ ታሪኮች ፡ ናቸው ።

ከብቶች ፡ የመብላትን ፡ የመንቀሳቀስን ፡ እንደዚሁም ፡ ድምፅ ፡ የማሰማትን ፡ ክንውኖች ፡ ይፈጽማሉ ። ይህም ፡ አስቦ ፡ ማከናወን ፡ ሳይሆን ፡ ጊዜአዊ ፡ ፍላጎታቸውን ፡ ለመፈጸም ፡ ያላቸው ፡ መገፋፋት ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ።

ሰው ፡ በፍላጎት ፡ ብቻ ፡ የሚመራ ፡ ሳይሆን ፡ የሚመኛቸ ውን ፡ ጉዳዮች ፡ አስቀድሞ ፡ ያስባል ። በኋላም ፡ ላድርግ ፡ አላ ድርግ ፡ እያለ ፡ ከአሳቡ ፡ ጋር ፡ ተሟግቶ ፡ ለውሳኔ ፡ ካቃረበ ፡ ወዲያ ፡ ተገቢውን ፡ እርምጃ ፡ ወስዶ ፡ ፍላጎቱን ፡ ይፈጽማል ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ ሰው ፡ ሁሉ ፡ የማሰብና ፡ የመመራመር ፡ የማወቅና ፡ የመራቀቅ ፡ ችሎታው ፡ ተመሳሳይ ፡ አይደለምና ፡ የመልኩን ፡ ያህል ፡ የተለያየ ፡ ግብር ፡ አለው ። የአሳብ ፡ ልዩነ ትም ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥራዎችን ፡ ይፈጥራሉ ። የያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ አሳብ ፡ በጉልህ ፡ ባይታይም ፡ ግብሩ ፡ የሱን ፡ ሁናቴ ፡ ይገልጻል ፤ ስለዚህ ፡ የሰው ፡ ፍጥረቱና ፡ ጠቅላላ ፡ ኑሮው ፡ በራሱ ፡ ተያትር ፡ ስለሆነ ፡ በግልጽ ፡ የሚታየው ፡ ግዙፉ ፡ ሰውና ፡ የማይዳሰሰው ፡ አሳቡ ፡ ረዳቶቻቸውን ፡ ይዘው ፡ ሲሟገቱ ፡ ለማሳየት ፡ ከፊሉን ፡ መጽሐፍ ፡ በተያትር ፡ መልክ ፡ አዘጋጀሁት ።

ደራሲው ።

መቅድም ፤

በሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ መልካም ፡ አድናቆትን ፡ ባተረፈው ፡ « ፍቅር ፡ እስከ ፡ መቃብር » ተሰኝቶ ፡ ከክቡር ፡ አቶ ፡ አዲስ ፡ ዓለማየሁ ፡ በተደረሰው ፡ መጽሐፍ ፥ ደራሲው ፡ ፊደሎችን ፡ በማሳጠር ፡ ረገድ ፡ ለሌሎች ፡ ደራሲዎች ፡ የሰጡትን ፡ ምክር ፡ ተከትዬ ፡ አምስቱ ፡ ጐደሎ ፡ የተባሉትን ፡ ፊደሎች ፡ እንዲቀሩ ፡ ለማድረግ ፡ ሞከርኩ ።

የ ፡ « ሀ ፥ ሠ ፥ አ ፥ ጸ ፡ » ጎሳዎችን ፡ በመተው ፡ በያንዳንዱ ፡ ፊደል ፡ ብቻ ፡ ስጠቀም ፡ ድርሰቴን ፡ አጋመስኩ ። ዳሩ ፡ ግን ፥ ተማሪ ፡ በነበርኩበት ፡ ጊዜ ፡ አንዱ ፡ ፊደል ፡ ባንደኛው ፡ ሥፍራ፡ እያስገባሁ ፡ ስጠቀምባቸው ፡ ያለ ፡ ዋጋ ፡ ያስቀሩኝ ፡ የነበሩት ፡ እነ ፡ ሀ ፥ ሐ ፥ ኀ ፥ ኸ ፥ እነ ፡ ሠ ፥ ሰ ፥ እነ ፥ አ ፥ ዐ ፡ እናም ፡ እነ ፡ ጸ ፥ ፀ ፡ አሁንም ፡ አንዱ ፡ በሌላው ፡ ሥፍራ ፡ ገብቶ ፡ ስመለከተው ፡ መልሶ ፡ ቅር ፡ ሊያሰኘኝ ፡ ቻለ ።

የፈረንጆች ፡ ፊደሎች ፡ በቁጥር ፡ ያነሱ ፡ ሆነው ፡ ወደ ፡ ቃላት ፡ በሚለወጡበት ፡ ጊዜ ፡ በፊደል ፡ ያጠሩትን ፡ ያህል ፡ በቃላት ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ልክ ፡ በርክተውና ፡ የፊደሎቹ ፡ አጠራርም ፡ ተለውጦ ፡ ይታያል ። (Neighbour) የሚለው ፡ ዘጠኝ ፡ ፊደሎችን ፡ የያዘው ፡ ቃል ፡ በአማርኛ ፡ አነባብ ፡ « ኔበር» ተብሎ በሦስት ፡ ፊደሎች ፡ ይወሰናል ። በአሜሪካኖች ፡ አጠራር ፡ አንዱን ፡ ፊደል ፡ (U) ን ፡ ያስቀርና ፡ በዚያው ፡ ዓይነት ፡ ንባብ ፡ይጠራል ።

አማርኛ ፡ የሚነበበው ፡ በተጻፈው ፡ ዓይነት ፡ ብቻ ፡ ነው ። የተደጋገመ ፡ ፊደል ፡ ያላቸው ፡ ፊደሎች ፡ ቢቀሩ ፡ በቃላት ፡ አጠራርም ፡ ሆነ ፡ ቋንቋውን ፡ በመረዳት ፡ ረገድ ፡ ችግር ፡ አይፈጥርም ። ዕድሜአቸው ፡ ለትምህርት ፡ የደረሱት ፡ ኢትዮጵያኖች ፡ ሁሉ ፡ ደራሲው ፡ በሰጡት ፡ አስተያየት ፡ መሠረት ፡ እንዲማሩ ፡

ቢደረግ ፡ በፊደሎቹ ፡ አጠቃቀም ፡ ረገድ ፡ አንባቢዎች ፡ ደራሲዎችን ፡ እንዳይነቅፉ ፡ ሊያደርግ ፡ ይችላል ።

ኀደሎ ፡ ወደተባሉት ፡ ፊደሎች ፡ ስንመለስ ፡ ደራሲው፡ « ዛሬ ፡ ለማንኛውም ፡ ነገር ፡ አቁዋራጭ ፡ መንገድና ፡ ቅልጥፍና፡ በሚፈለግበት ፡ ጊዜ ፡ የፊደሎቻችን ፡ ያለመጠን ፡ መብዛት ፡ . . . » አስቸጋሪነቱን ፡ ገልጸው ፡ በዚሁ ፡ ምክንያት ፡ እነ ፡ ጐ ፡ እነ ፡ ኰ ፡ እነ ፡ ቈ ፡ የመሳሰሉትን ፡ አጫጭር ፡ ፊደላት ፡ መተው ፡ ያስፈልጋል ፡ ሲሉ ፡ ምክርን ፡ አበርክተዋል ። እኔም ፡ ይህንኑ ፡ ለመከተል ፡ ሞከርኩ ፤ ዳሩ ፡ ግን ፡ ፊደሎቹን ፡ በተውኩ ፡ ቁጥር ፡ በቃላት ፡ ያሉትን ፡ ፊደሎች ፡ ማብዛት ፡ ግድ ፡ ሆነብኝ ። ከዚህም ፡ ሌላ ፡ የአማርኛ ፡ ሥነ ፡ ጽሑፎችን ፡ ንባቡ ፡ የተጻፈውን ፡ ፊደል ፡ የሚከተል ፡ ስለሆነ ፡ አነጋገሩ ፡ የተለወጠ ፡ መሰለኝ ። ቋንቋ ፡ ተብሎ ፡ በሦስት ፡ ፊደል ፡ የሚገለጸው ፡ ቃል ፡ « ቁዋንቁዋ» ፡ ስለተሰኘ ፡ አጠራሩ ፡ ያልተለመደ ፡ ከመምሰሉም ፡ በላይ ፡ የፊደሉ ፡ ማጠር ፡ የቃሉን ፡ መርዘም ፡ አስከተለ ።

ከፍ ፡ ብሎ ፡ ከተጠቀሰው ፡ ምሳሌ ፡ ሌላ ፡ ያልተለመደ ፡ አጠራርን ፡ ሊፈጥሩ ፡ የሚችሉት ፡ ቃላት ፡ « አኳኋን ፡ (አሆሁዋን) ፤ አንኳኳ) (አንኩዋኩዋ) ፡ (አጓጓ) አጉዋጉዋ ፡ » የመሳሰሉትን ፡ መጥቀስ ፡ ያሻል ።

ደራሲው ፡ በሰጡት ፡ አስተያየት ፡ ስለተደጋገሙት ፡ ፊደሎች ፡ ተቃራኒ ፡ አሳብ ፡ እምብዛም ፡ ባይኖረኝ ፡ ኀደሎ ፡ ያሏቸው ፡ ፊደሎች ፡ ግን ፡ በቃላት ፡ ውስጥ ፡ እየታከሉ ፡ ቃላትን ፡ በማሳጠር ፡ ረገድ ፡ የሚረዱና ፡ የተፈለገውን ፡ አቋራጭ ፡ (አቁዋራጭ) መንገድ፡የሚያስገኙ፡ስለሆኑ፡ፊደሎቹ፡«ኀደሎ»የሚለው ፡ ስም ፡ ተነስቶላቸው ፡ «አኅጽሮተ ፡ ፊደላት ፡» በሚል ፡ ስም ፡ ቢያጌጡና ፡ እንደቀድሞአቸው ፡ ለጥቅም ፡ ቢውሉ ፡ መልካም፡ነው ፡ እላለሁ ።

አባባሌ ፡ አስተያየቴን ፡ ለመግለጽ ፡ እንጂ ፡ በምንም ፡ ዓይነት ፡ የደራሲውን ፡ ሥነ ፡ ጽሑፍ ፡ ለመንቀፍ ፡ አለመሆኑን ፡ አንባቢ ፡ እንዲረዳልኝ ፡ እጠይቃለሁ ።

ምዕራፍ ፡ ፩ ።

የኤፍሬም ፡ መጺነስ ።

የእምዬ ፡ ጤና ፡ ይታወክ ፡ ጀመር ። አትበላም ፡ ድካም ፡ ይሰማታል ። ምግብ ፡ አጠገብዋ ፡ እንዲደርስ ፡ አትፈልግም ፤ ምክንያቱን ፡ ግን ፡ አታውቀውም ። ችግሯን ፡ ለወዳጅችዋ ፡ ታዋ ያለች ። ለእናትዋም ፡ ነግራለች ፤ ግን ፡ እናትዋ ፡ የልጅዋ ፡ ጤና ፡ መታወክ ፡ የእርግዝና ፡ መሆኑን ፡ ጠርጥራ ፡ ልጅዋ ፡ አስተዛዝና ፡ የነገረቻትን ፡ ችግር ፡ ክብደት ፡ አልሰጠችውም ። እምዬ ፡ በዚህ ፡ ቅር ፡ ተሰኝታለች ፤ ውሎ ፡ አደረ ።

ሕመምዋ ፡ እየባሰ ፡ ሲሄድ ፡ መልሳ ፡ ወደ ፡ እናትዋ ፡ ሄዳ ፡ ሆድዋ ፡ የሚያቃጥላትና ፡ እህልም ፡ የማይቀበላት ፡ መሆኑን ፡ አልቅሳ ፡ ነገረቻት ። የእምዬም ፡ እናት ፡ « አይዞሽ ፡ ምንም ፡ በሽታ ፡ የለሽም ፡ ምናልባት ፡ ጽንስ ፡ ይሆናልና ፡ አሁን ፡ ይተውሻል ፡ አትስጊ ፡ » ብላ ፡ አጽናናቻት ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ እናቴ ፡ በደስታ ፡ ተዋጠች ። ፊትዋ ፡ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ በራ ፤ ተለወጠ ። እኔ፡ ልወለድ ፡ ነውና ፡ ሕመሙ ፡ ጨርሶ ፡ እንደተዋት ፡ ይሰማት ፡ ጀመር ። ችግርዋና ፡ ጭንቋ ፡ በስሜት ፡ ተቃለለ ። ጐረቤቱን ፡ ሁሉ ፡ ማርገዝዋን ፡ አሳወቀችው ።

የሦስት ፡ ወር ፡ ጽንስ ፡ ነኝ ። ከስድስት ፡ ወር ፡ በኋላ ፡ ከታሰርኩበት ፡ ከታፈንኩበት ፡ ማየትና ፡ መስማት ፡ ከማልችልበት ፡ ከጠባቡ ፡ ጓዳ ፡ ልወጣ ፡ ነኝ ። ቢርበኝና ፡ ቢጠማኝ ፡ ጩኸቴን ፡ አሰምቼ ፡ ፍላጎቴን ፡ በመጠኑ ፡ ማርካት ፡ ልችል ፡ ነው ። እስከዚያ ፡ ድረስ ፡ ግን ፡ እምዬ ፡ ካልበላችና ፡ ካልጠጣች ፡ እኔ ፡ እችገራለሁ ። ክሳቴ ፡ ሳይታይና ፡ ሳይታወቅ ፡ እታፈንኩበት ፡ እጉላላለሁ ። ጉዳቴ ፡ አይታወቅም ፡ ጩኸቴም ፡ አይሰማም ። ከተወለድኩ ፡ በኋላ ፡ ግን ፡ ችግሬን ፡ በሁለት ፡ ዘዴ ፡ ላቃልል ፡ እንደምችል ፡ እረዳለሁ ። በራሴ ፡ መተዳደር ፡ እስክችል ፡ በጩኸት ፡

ጉልበቴ ፡ ሲጠና ፡ ግን ፣ ግራ ፡ ቀኝ ፡ ብዬ ፡ ፍላጎቴን ፡ ማርካት ፡ ስለምችል ፡ እስክወለድ ፡ ያለው ፡ ችግሬ ፡ መፈጠርን ፡ አያስጠላም ። ስለዚህ ፡ መፈጠሬን ፡ ወድጃለሁ ። ችግሩ ፡ በእምዬ ፡ ላይ፡ ስለሚበረታ ፡ ያበሳጫታል ፤ ሆኖም ፡ ሰው ፡ ራሱን ፡ ስለሚወድ ፡ የራሱ ፡ የሆነውንም ፡ ይወዳል ፤ እኔም ፡ ለእምዬ ፡ አካልዋ፡ ነኝ ። ጣትዋ ፡ ቢቆስልና ፡ ቢገማ ፡ ቆርጣ ፡ አትጥለውም ፤ በመላወስና ፡ በመወራጨት ፡ የምፈጥርባትን ፡ ሁከት ፡ በክፋት ፡ አትተረጉመውምና ፡ ትታገሰኛለች ። ባላውካት ፣ ባላስጨንቃት ፡ ትወዳለች ፤ አጋጣሚ ፡ እንዲሆንላት ፡ እንጂ ፡ መከራ ፡ እንደማትመልሰኝ ፡ ታውቃለች ። ስትመክረኝ ፡ ብትውል ፣ ብታዝን ፡ ብታጉረመርም ፣ ተጐዳች ፣ ከሳች ፣ ጠቆረች ፡ ብዬ ፡ መወራጨቴን ፡ አልተውኩም ። ምግብ ፡ ባነሳት ፡ ቁጥር ፡ ጉዳት ፡ ይሰማኝ ፡ ነበር ። ብታገኝም ፡ ስለሚያቅራት ፣ አትበላም ። የሐኪም ፡ እርዳታ ፡ ስታገኝ፡ ትበላ፡ ስለነበረና ፡ ታገኘው፡ በነበረውም፡ የንጹ ፡ ሕክምና ፡ ሰው ፡ ሆኜ ፡ ለመወለድ ፡ በቃሁ ።

ጎጀዬ ፡ እየሰፋ ፣ ሰውነቱ ፡ እየፋፋ ፣ የእምዬም ፡ ሆድ ፡ እየገፋ ፡ ሄዶአል ። ገና ፡ ሰባት ፡ ወሬ ፡ ነው ። እምዬ ፡ ተጎሳቊላለች፤ ከአንገትዋ ፡ በላይ ፡ በኃይል ፡ ከስታ ፣ እግሮችዋ ፡ አብጠው ፣ አቋሟ፡ የተንጋደደ ፡ ሆኖ ፡ ይታያል ። በጀርባዋ ፡ ያዘለች ፡ ሴት፡ ወደፊት ፡ የማጐንበስ ፡ ዝንባሌ ፡ እንደምታሳየው ፡ የእምዬም ፡ የሆድዋ ፡ ሸክም ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ አንጋድዷታል ። መንጋደድዋ ፡ ሚዛንን ፡ ለመጠበቅ ፡ እንጂ ፡ የበሽታ ፡ አይደለም ። መሥራት ፡ ስላለባት ፡ ግራ ፡ ቀኝ ፡ ትላለች ፤ ወለም ፡ እንዳይላት ፣ እንቅፋት ፡ እንዳይመታት ፣ በኃይል ፡ ትጠነቀቃለች ።

የመወለጃ፡ ጊዜየ ፡ ተቃርቦአል ፤ ስምንት ፡ ወር ፡ ሆኖኛልና ፤ እምዬ ፡ በጣም ፡ ድካም ፡ ተሰምቶአት ፡ ረፍት ፡ ያስፈልጋታል ። የኔ ፡ ያለአሳብ ፡ መወራጨት ፡ በጣም ፡ ይጎዳታል ። « ድካም ፡ በዝቶብኛልና ፡ እንዴት ፡ አምጬ ፡ እወልድህ ፡ ይሆን ፡ » እያለች ፡ ታማክረኛለች ። መቼም ፡ የኔ ፡ መልስ ፡ ጭጭ ፡ ነው ። «እረ፡

ጨነቀኝ ! አሁንስ ፡ ማርያም ፡ በቀረበችኝና ፡ በተገላገልኩ » ማለትን ፡ አዘወተረች ። ሆኖም ፡ መታገስ ፡ ይኖርባታል ፡ እንጂ ፡ ያለጊዜው ፡ ልትወልደኝ ፡ አትችልም ። ያለጊዜው ፡ ምጥም ፡ ጭንቅና ፡ አሳር ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ ልወለድ ፡ አልችልም ። ግን ፡ ዘጠነኛውን ፡ ወር ፡ ይዣለሁ ። እርግጫው ፡ እየባሰ ፡ ሄደ ። እወራጫለሁ ፤ እምዬን ፡ በጣም ፡ አሳቀቅኳት ፤ የድካምዋ ፡ ውለታ ፣ የጭንቀዋ ፡ ውጤት ፡ ምን ፡ ይሆን ? እስዋስ ፡ ለናትዋ ፡ ምን ፡ አገልግሎት፡ ሰጥታለች ? ለእናቷ፡ አገልግሎት፡ ካልሰጠች፡ ምናልባት ፡ መውለድ ፡ አመል ፡ ነው ፡ ሊባል ፡ ይሆን ? ጭንቅና ፡ ስቃይ ፡ አመልን ፡ ማስታገስ ፡ አይኖርበትምን ?

ዘጠነኛው ፡ ወር ፡ ሊገባደድ ፡ ተቃርቦአል ። እምዬ ፡ በፍርሃት ፡ ተውጣለች ። ለሊት ፡ እንቅልፍ ፡ አይወስዳትም ፤ « የጅቦች ፡ ጎሽምታ ፡ እንደወትሮ ፡ አይደለም ፤ የሚያለቅሱ ፡ ይመስላሉ ። የተምትሜ ፡ ዶሮም ፡ ያለ ፡ ሰዓቱ ፡ መጮህ ፡ ከጀመረ ፡ አንድ ፡ ወር ፡ አለፈው ። ውሾቹም ፡ የሚያሰሙት ፡ ጩኸት ፡ ከሌላው ፡ ጊዜ ፡ ልዩ ፡ ነው ፤ አይ ፡ ዘንድሮ ! ምን ፡ ይውጠኝ፡ ይሆን ! » እያለች ፡ ጭንቅ ፡ ጥብብ ፡ ብሎአታል ። ዘወትር ፡ ታየው ፡ የነበረው ፡ ሳር ፡ ቅጠሉ ፡ ሁሉ ፡ ልዩ ፡ ዓይነት ፡ ይመስላት ፡ ጀመር ። ጎረቤቶች ፡ ባጽናናት ፡ ቁጥር ፡ ችግሯን ፡ ለመርሳት ፡ ትሞክራለች ።

የገንፎ ፡ እህል ፡ እንዲፈተግላት ፡ የዘመድ ፡ ያለህ ፡ ትላለች ! የመውለድ ፡ ወግ ፡ ሊደርሳት ፡ ነውና ። ጊዜ ፡ ባገኘች ፡ ቁጥር ፡ ስወለድ ፡ የምለብሰውን ፡ ጨርቃ ፡ ጨርቅ ፡ ትሰፋፋለች፤ እምዬ ፡ ከኔ ፡ በፊት ፡ ወልዳ ፡ አታውቅምና ፡ እኔ ፡ ብወለድ ፡ የበክር ፡ ልጅዋ ፡ መሆኔ ፡ ነው ።

ስለምጥ ፡ በተነሳ ፡ ቁጥር ፡ ትደነግጣለች፤ ብዙዎች ፡ ሴቶች፡ በወሊድ ፡ መሞታቸውን ፡ ሰምታለችና ፤ ሆዳቸው ፡ ተቀዶ ፡ ልጅ የወጣላቸውም ፡ ሴቶች ፡ ታውቃለችና ፣ እምዬ ፡ ጭንቅ ፡ ይዞአታል ።

ቅዳሜ ፡ ዕለት ፡ ከለሊቱ ፡ በአሥር ፡ አንድ ፡ ሰዓት ፥ ገና ፡ ጎሕ ፡ ሳይቀድ ፥ የወፎቹ ፡ ጭውታ ፡ ሳይሰማ ፥ የኮከቦች ፡ ብርሃን ፡ በፀሐይ ፡ ብርሃን ፡ ኃይል ፡ ሳይሸፈን ፥ እምዬ ፡ ምጥ ፡ ጀመራት ። « ወይኔ ! » ማለት ፥ መጮህ ፡ ሆነ ። እኔም ፡ ቶሎ ፡ እንድወለድ ፡ ባማጠች ፡ ቁጥር ፡ እርዳታዬን ፡ ከመስጠት ፡ አላቋረጥኩም ። ግን ፡ የኔ ፡ እርዳታና ፡ እስዋም ፡ በድካም ፡ ላይ ፡ ስለነበረች ፡ ለማ ማጥ ፡ ያደረገችው ፡ ሙከራ ፡ ሊረዳት ፡ አልቻለም ። የቀድሞ ፡ ፍርሃትም ፡ አለ ። ሐኪም ፡ በአቅራቢያው ፡ የለም ።

አባቴ ፡ እምዬ ፡ አጠገብ ፡ ቁጭ ፡ ብሎ ፡ ዓይን ፡ ዓይንዋን ፡ እያየ ፡ ከስዋ ፡ ይበልጥ ፡ የሚያምጥ ፡ ይመስል ፡ ነበር ። ላብ ፡ አስ ምጦት ፡ እተቀመጠበት ፡ ግራ ፡ ቀኝ ፡ ይወዛወዝ ፡ ጀመር ። « ምነ ው ፡ ወንድ ፡ ይፍራው ፡ መኪና ፡ ፈልገህ ፡ ወደ ፡ ሐኪም ፡ ቤት ፡ ውሰደኝ ፡ እንጂ ! እንዴት ፡ ቁጭ ፡ ብለህ ፡ ታየኛለህ ! አልነጋም ፡ እንዴ ! ሞትኩልህ ፡ እኮ » ! እያለች ፡ ስትጮህ ፡ ሰዓቱ ፡ ወደ ፡ አሥራ ፡ ሁለት ፡ ተቀራርቦ ፡ ስለነበረ ፡ ተነስቶ ፡ መኪና ፡ ፍለጋ ፡ ወደ ፡ መንደር ፡ ሄደ ። የሦስት ፡ የአራት ፡ ቤቶች ፡ መዝጊያዎችን ፡ ደበደበ ። ምንም ፡ የሚሰማው ፡ ሰላጣ ፡ ተጨነቀ ። የእምዬንም ፡ ጩኸት ፡ ከሩቅ ፡ ሆኖ ፡ ይሰማል ፤ በኃይል ፡ ተርበተበተ ። ግራና ፡ ቀኝ ፡ እየሮጠ ፡ የአምስተኛውን ፡ ቤት ፡ መዝጊያ ፡ በኃይል ፡ ሲደ በድብ ፡ ጐረቤቱ ፡ ሁሉ ፡ ተረበሸ ። የእምዬ ፡ ጩኸት ፡ እየባሰ ፡ ሄደ ። አሥራ ፡ ሁለት ፡ ሰዓት ፡ ተኩል ፡ ሲሆን ፡ እንድትጠፋ ፡ አምላክ ፡ ባለመወሰኑ ፡ አባቴ ፡ መኪና ፡ አግኝቶ ፡ ይዞ ፡ መጣና ፡ እምዬን ፡ ወደ ፡ ነጻ ፡ ሐኪም ፡ ቤት ፡ ይዞአት ፡ በረረ ። ሐኪም ፡ ቤት ፡ ውስጥም ፡ በአስቸኳይ ፡ የሐኪም ፡ ዕርዳታ ፡ እንዲደረግ ላት ፡ ዶክተሩን ፡ ለምኖ ፡ እምዬ ፡ ተገቢውን ፡ ዕርዳታ ፡ ልታ ገኝ ፡ ቻለች ። ቀኑን ፡ በሙሉ ፡ ሳስጨንቃት ፡ ቆይቼ ፡ በአሥራ ፡ አንድ ፡ ሰዓት ፡ ብቅ ፡ አልኩ ! ተወለድኩ ። ከጠባቡ ፡ ምሽጌ ፥ መጠኑ ፡ ወደሰፋው ! ትርጉሙ ፡ ወደ ፡ ከፋው ! ብልሃቱ ፡ ወደጠ ፋው ፡ ዓለም ፡ መጣሁና ፡ እልልታው ፡ ቀለጠ ።

የእምዬ ፡ ጭንቅ ፡ በደስታ ፡ ተለወጠ ። ክፍልዋ ፡ በሙሉ ፡ በሲስተሮች ፡ አበባ ፡ ተጌጠ ። ሰው ፡ ሁሉ ፡ እምዬን ፡ ተወና ፡ እኔን ፡ ለማየት ፡ ወደኔ ፡ ይጠጋ ፡ ጀመር ። ወረተኛ ! « እንዴት ፡ ያለ ፡ ውብ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ » የሚለኝ ፡ በረከተ ። ዓይኖቼን ፡ ገልጬ ፡ ስለነበረ ፡ ተመልካች ፡ ሁሉ ፡ « ካሁኑ ፡ ማየት ፡ ጀመረ » እያለ ፡ ይገረም ፡ ነበር ።

<u>እንዲያ ፡ ነው !</u>

ባለም ፡ ላይ ፡ ለመኖር ፡ ምንም ፡ ውል ፡ ሳይኖረኝ ፥
ያለ ፡ ፍላጎቴ ፡ አንድ ፡ ኃይል ፡ ፈጠረኝ ።
ዘጠኝ ፡ ወር ፡ ታስሬ ፡ በኋላም ፡ ተወለድኩ ፥
ዓይኖቼን ፡ ገልጬ ፡ ለማየት ፡ አላመድኩ ።
ያላየሁት ፡ ዓለም ፡ መጠኑ ፡ የሰፋ !
የብስጭት ፡ ስፍራ ፡ ትርጉሙ ፡ የከፋ !
　　መሆኑን ፡ አይና ፥
ላየሩ ፡ መላመድ ፡ ያስነጥሰኝና ፥
ስጮህ ፡ እገኛለሁ ፡ ለመኖር ፡ ነውና ።
ጥቂት ፡ ሲበርድልኝ ፡ በጡት ፡ ተባብዬ ፥
ሳላውቅ ፡ እስቃለሁ ፡ የበቃው ፡ መስዬ ።
ዓይኖቼን ፡ አፍጥጬ ፡ እንደ ፡ ማይ ፡ ይመስል ፥
ነገርን ፡ የሚያውቅ ፡ የሚያሰላስል ፥
　　መስዬ ፡ እታየለሁ ።
የከፋው ፡ ይመስል ፡ ድንገት ፡ እጮሀለሁ ።

<u>የሁለት ፡ ወር ፡ ሕፃን ፡ ሆኜ ፤</u>

እምዬና ፡ አባዬ ፡ እሽ ፡ ሩ ፡ ሩ ፡ ሲሉኝ ፡
ፊት ፡ ፊቴን ፡ ሲያዩኝ ፥
ወደመታለሉ ፡ ይመልሱኝና ፥
ድዴን ፡ እገልጣለሁ ፡ ውለታ ፡ ነውና ።
ኋላም ፡ ቅር ፡ ሲለኝ ፡ ምርር ፡ ብዬ ፡ ሳለቅስ ፡

ጡት ፡ ጡት ፡ ያሰኙኛል ፤
ሆዴ ፡ ሲሞላ ፡ እንጂ ፡ መቼ ፡ ይገባኛል ።
እምዬም ፡ ተቀምጣ ፡ የናትዋን ፡ ውለታ ፡ በኔ ፡
ለመመለስ ፡ አትኩራ ፡ ስታየኝ ፣
አጥብታ ፡ ለማስዳህ ፡ እንካ ፡ ጡት ፡ ስትለኝ ፣
አፌን ፡ እከፍታለሁ ፤
ፊት ፡ ፊትዋን ፡ እያየሁ ፤
ጡቶችዋን ፡ ጨብጬ ፡ ሆዴ ፡ እስኪሞላ ፡ እመገምጋለሁ ።

የስድስት ፡ ወር ፡ ሕፃን ፡ ሆኜ ፤

ለመዳሁ ፡ ስደርስ ፡ ጉልበቴ ፡ ሲጠና ፣
ግራ ፡ ቀኝ ፡ እላለሁ ፡ ፍላጐት ፡ ነውና ፤
የሚጎዳው ፡ ነገር ፡ ምኑንም ፡ ሳላውቀው !
የሚጠቅመኝንም ፡ ፈጽሞ ፡ ሳልለየው ፤
እንደፋደፋለሁ ፣
ሳላውቅ ፡ እደቅአለሁ ።
ጉዳቱን ፡ አላውቀው ፡ ነገር ፡ መቼ ፡ ለየሁ !
ድካም ፡ ሲበዛብኝ ፡ እንጫነጫለሁ ፤
እምዬን ፡ እያየሁ ፤
እምባዬን ፡ በማፍሰስ ፡ አስጨንቃታለሁ ።
« እንካ ፡ ጡት ፡ » እያለች ፡ ታባብለኛለች ፤
የጨኸቴ ፡ ትርጉም ፡ ምግብ ፡ ነው ፡ እያለች ፤
ስቃ ፡ እያሳቀች ፡ በጡት ፡ በማባበል ፡ ታታልለኛለች ፤
ካደጋ ፡ ሰውራ ፡ ልማቴን ፡ ትሻለች ፤
የስጋዋ ፡ ቁራጭ ፡ መሆኔን ፡ ታውቃለች ።

የአሥር ፡ ወር ፡ ሕፃን ፡ ሆኜ ፤

መዳሁን ፡ አልፌ ፡ ገና ፡ ዳዴማ ፡ ስል ! ሆድዋ ፡ ይሸበራል ፤
እፈጠፈጣለሁ ፡ እቃም ፡ ይሰበራል ፤
የማየውን ፡ ሁሉ ፡ መጨበጥ ፡ ያምረኛል ።

መክልክል ፡ አልወድም ፤
መጥፋቱን ፡ አላውቅም !
ቢሰበር ፡ ቢበላሽ ፡ ከማዘን ፡ በስተቀር ፡ ጠልታኝም ፡
አታውቅም ።
በዚህ ፡ ዓይነት ፡ ችግር ፤
ቢኖራት ፡ ከጓዳ ፡ ባይኖራት ፡ በብድር ፤
« እሽ ፡ ሩ ፡ ሩ ፡ » ስትል ፡ አሳድጋኛለች ፣
የስምዋ ፡ መጠሪያ ፡ መሆኔን ፡ አውቃለች ።
የእምዬ ፡ ውለታ ፡ እስከምን ፡ ይደርሳል ?
በስሜት ፡ ካልሆነ ፡ ተጽፎ ፡ መች ፡ ያልቃል ?
ጭንቅዋ ፡ መጠበብዋ ፡ እምን ፡ ላይ ፡ ይውላል !
ሳልሠራ ፡ ሳልደክም ፡ ጡቶችዋን ፡ ስጠባ !
ትን ፡ ሲለኝ ፡ ማልቀስ ፡ ስጮህ ፡ መንገብገቧ ።
እንደ ፡ ምትጨነቅ ፡ ምንም ፡ ሳልረዳ !
በስራ ፡ ላይ ፡ ሁና ፡ አዝላኝ ፡ ወዲህ ፡ ወዳ ፤
ምነው ፡ አልተመከረኩ ፡ እምዬን ፡ ስጐዳ ?
እኔን ፡ ሰው ፡ ለማድረግ ፡ በጣም ፡ ተጣጥራለች ፣
መራመድ ፡ እስክችል ፡ አዝላኝ ፡ ቆይታለች ።

የአንድ ፡ ዓመት ፡ ሕፃን ፡ ሆኜ ፤

ካንድ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ «ዳዴ» ፡ እያለችኝ ፤
እቃን ፡ እያሳየች ፡ እያባበለችኝ ፤
ጉልበቴ ፡ ሊጠና ፡ ሊጠነክር ፡ ቻለ ፤
በፀሐይ ፡ በምግብ ፡ እየተባበለ ።
እየተደሰተች ፡ በምናገረው ፡ ቃል ፣
ምኑንም ፡ ሳላውቀው ፡ በድንገት ፡ በመጣል ፣
ትርጉም ፡ ባይኖረውም ፡ እምየን ፡ አስቆአል ።
ከግራና ፡ ከቀኝ ፡ ተናገር ፡ የሚለኝ ፣
ቁጥሩ ፡ የበዛ ፡ ነው ፤ « ጐሽ ! ጐሽ ! » እያለ ፡ አፋፌን ፡
የሚያየኝ ።

እንደልብ ፡ ስራመድ ፡ ጉልበቴ ፡ ሲጠና ፤
የእምዬ ፡ መሸበር ፡ እሮጣለሁና ፤
ብወድቅ ፡ ብሰባበር ፡ ብላላጥ ፡ ብደማ !
አባቴም ፡ እናቴም ፡ ተው ፡ ቢሉኝ ፡ አልሰማ ።
ወድቄአለሁ ፡ ብዬ ፡ መሯሯጤን ፡ አልተው ፤
ወድቆ ፡ መላላጡን ፡ ጉዳቱን ፡ አላውቀው ።

ምዕራፍ ፡ ፱ ።

የኤፍሬም ፡ የልጅነት ፡ ኑሮ ፤

የሁለት ፡ ዓመት ፡ ልጅ ፡ ነኝ ።

በተወለድኩ ፡ ልክ ፡ በሁለት ፡ ዓመቴ ፡ እምዬ ፡ አቅፋኝ ፡ ቁጭ ፡ እንዳለች ፡ ፊት ፡ ፊቴን ፡ በማየት ፡ ብቻዋን ፡ ትነጋገር ፡ ጀመር ። « ልጄ ፡ ዘጠኝ ፡ ወር ፡ በሆዴ ፡ ተሸክሜሃለሁ ። በዘጠኝ ፡ ወር ፡ ውስጥ ፡ የነበረኝ ፡ ጭንቅ ፡ አሁን ፡ በቀላሉ ፡ የሚታወስ ፡ አይደለም ። አንተን ፡ በሆዴ ፡ ተሸክሜ ፡ አሽከሩም ፡ ገረዱም ፡ እኔ ፡ ብቻ ፡ በመሆኔ ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ስቃይ ፡ ሊደርስብኝ ፡ ቻለ ። ከችግር ፡ የተነሳ ፡ ፊቴ ፡ ካሁን ፡ ይበልጥ ፡ አስቀይሞ ፡ ሰው ፡ ፊት ፡ እንዳልደርስ ፡ እደበቅ ፡ ነበር ። በኋላም ፡ ጊዜው ፡ ደርሶ ፡ ስወልድህ ፡ የነበረኝ ፡ ነፍሴ ፡ ውጪ ! ግቢ ! አሁን ፡ እንደተረት ፡ የሚወራ ፡ ሆኖአል ። አባትህም ፡ አብሮኝ ፡ ተቀምጦ ፡ ከኔው ፡ ጋር ፡ ሲያምጥ ፡ ገጹ ፡ ላይ ፡ ይታይ ፡ የነበረውን ፡ ኀዘን ፡ ላላየ ፡ ሰው ፡ ማስረዳት ፡ ያዳግታል ። ከተወለድክም ፡ በኋላ ፡ ምርር ፡ ብለህ ፡ ታለቅስ ፡ በነበረ ፡ ጊዜ ፡ ምን ፡ ነካብኝ ፡ ብዬ ፡ እጨነቅ ፡ ስለነበረ ፡ ሆድህን ፡ እየቆረጠህ ፡ እየመሰለኝ ፡ ስንት ፡ ቀን ፡ እንብርትህን ፡ እነፋው ፡ ነበር ። ይህም ፡ የሚፈውስ ፡ ሳይሆን ፡ የመሀይም ፡ አስተሳሰብ ፡ ሊሆን ፡ ይችላል ። ረድቶህም ፡ ይሆናል ፡ ማን ፡ ያውቃል ! አንተን ፡ አዝዬ ፡ ወዲያ ፡ ወዲህ ፡ ከማለቴም ፡ ሌላ ፡ የጡቴ ፡ ወተት ፡ የሚበቃህ ፡ ስላልነበረ ፡ ተጨማሪ ፡ ምግብ ፡ እንዳገኝልህ ፡ አደርገው ፡ የነበረው ፡ ጥረት ፡ ከሌብነት ፡ የማይሻል ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ በደህ ፡ ልጅ ፡ መልክ ፡ ያገኘሁውን ፡ ስለምትቆረጥም ፡ አታሳስበኝም ። ባስብም ፡ ልረዳህ ፡ እንደማልችል ፡ አውቃለሁ ። ቢመችህ ፡ ኖሮ ፡ ምን ፡ የመሰልክ ፡ ሎጋ ! ምን ፡ ዓይነት ፡ ቆንጆ ! የሰው ፡ አፍ ፡ አያድርግብህና ፡ አላፊው ፡ አግዳሚው ፡ አንተን ፡ ሲመለከት ፡ በዋለ ።

ብቻ ፡ ምንም ፡ አይደለም ፡ ጤና ፡ ከሰጠህና ፡ ካደግህ ፡ በላብህ ፡ በማፍራት ፡ ተደስተህ ፡ ልትኖርና ፡ መልክህም ፡ ስትወለድ ፡ እንደነበረው ፡ ሊጠራ ፡ ይችላል ! እኔንም ፡ ቀን ፡ ታወጣልኝ ፡ ይሆናል ። አባትህም ፡ ግራ ፡ ገብቶታልና ፡ ትጦረናልህ ። ግን ፡ ላይሆንም ፡ ይችላል ። የእኔ ፡ እናት ፡ ላንተ ፡ ያደረግሁትን ፡ በሙሉ ፡ አድርጋልኝ ፡ አሁን ፡ ለራሴ ፡ ኑሮና ፡ ላንተ ፡ ለልጄ ፡ ከመጨነቅ ፡ በቀር ፡ እናቴን ፡ ዞር ፡ ብዬ ፡ አላያትም ። አንተም ፡ ስታድግ ፡ ደሀም ፡ ሆንክ ፡ ሀብታም ፤ ከራስህ ፡ ጣጣ ፡ አትወጣም ፡ ይሆናል ። ለውለታ ፡ ብዬ ፡ አልወለድኩህምና ፡ ምንም ፡ አይደለም ፤ » ብላ ፡ ስታቆም ፡ እምባዋ ፡ አቀረረ ።

አገጭዋን ፡ ይዛ ፡ ለጥቂት ፡ ደቂቃዎች ፡ ጭጭ ፡ ብላ ፡ ተቀመጠች ። በኋላም ፡ እኔን ፡ አስቀምጣኝ ፡ ሄዳ ፡ ምናምን ፡ ትሰራራ ፡ ጀመር ። እኔም ፡ በኃይል ፡ አሳብ ፡ ገባኝ ፤ እምዬ ፡ በጣም ፡ አሳዘነችኝ ። ሳላውቀው ፡ እንባዬ ፡ አቀረረ ። ብድግ ፡ ብዬ ፡ አንዱት ፡ ባርጩማ ፡ አጠገብ ፡ ለመቀመጥ ፡ ሄድኩና ፡ « እማዬ ፡ ኮንጆ ! አባዬ ፡ ኮንጆ ! » እያልኩ ፡ እምዬ ፡ እንዳትተክዝ ፡ ለማድረግ ፡ እጥር ፡ ጀመር ። የልጅነት ፡ ጠባይ ፡ መሰላት ፡ እንጂ ፡ የእኔን ፡ መቀባጀር ፡ ዋጋ ፡ አልሰጠችውም ። ቤት ፡ ውስጥ ፡ ብቻዬን ፡ ትታኝ ፡ ለማገዶ ፡ የሚሆን ፡ እንጨት ፡ ፍለጋ ፡ ጓሮ ፡ ሄደች ። እኔም ፡ እንቅልፍ ፡ ወስዶኝ ፡ ባርጩማዋን ፡ ተደግፌ ፡ ለጥ ፡ አልኩ ። እምዬ ፡ ስትመለስም ፡ አንስታ ፡ ሰሌን ፡ ላይ ፡ አስተኝታኝ ፡ እንጀራ ፡ ለመጋገር ፡ ወደ ፡ ጓዳ ፡ ገባች ። ሰሌኑ ፡ ስለቆረቆረኝ ፡ ከእንቅልፍ ፡ ነቃሁ ። ግን ፡ እምዬ ፡ መንቃቴን ፡ አላወቀችም ፤ በኃይል ፡ እርቦኛል ፤ ለማልቀስም ፡ ቃጣሁና ፡ መልሼ ፡ እስዋን ፡ ማስለቀስ ፡ ይሆንብኛል ፡ ብዬ ፡ ዝም ፡ አልኩ ።

ጡት ፡ አስጥላኛለች ። እንጀራው ፡ ገና ፡ አልደረሰም ። ከጥቂት ፡ ደቂቃዎች ፡ በኋላ ፡ መጀመሪያ ፡ ካወጣችው ፡ እንጀራ ፡ ቆርሳ ፡ ትኩሱን ፡ አመጣችልኝና ፡ በላሁ ። እስዋም ፡ ጋገራዋን ፡ ጨርሳ ፡ ፊትዋ ፡ ሁሉ ፡ ጥላሸት ፡ ለብሶ ፤ ያ ፡ ከላዩ ፡ ላይ ፡ ለእኔ ፡

ቆርሳለት ፡ የነበረውን ፡ እንጀራ ፡ ይዛ ፡ መጣችና ፡ አብረን ፡ በላን ።

አባቴ ፡ ውጭ ፡ ውሎ ፡ ቀኑ ፡ ሲጨልም ፡ ገባና ፡ ቀን ፡ ከኔ ፡ ጋር ፡ ትጫወት ፡ በነበረችው ፡ ባርጩማ ፡ ላይ ፡ አገጩን ፡ ይዞ ፡ ተቀመጠ ። እምዬም ፡ እንጀራ ፡ በሽሮ ፡ አቀረበችለት ። እንጀራውን ፡ ዝም ፡ ብሎ ፡ ይመለከተው ፡ ስለነበረ ፡ « ብላ ፡ እንጂ ፡ »አለችው ፡ መልስ ፡ አልሰጣትም ። «ምን ፡ ነካህ ፡ ብላ ፡ እንጂ ! » አለችው ፤ መልሳ ፤ «ምኑን ፡ በላሁት ! ዓመቱን ፡ በሙሉ ፡ ስለፋበት ፡ የነበረው ፡ ሰብል ፡ ውርጭ ፡ ድምጥማጡን ፡ አጥፍቶታል ። ቤተሰቤ ፡ እንዳይራብና ፡ እንዳይታረዝ ፤ የዓመቱን ፡ የአፈር ፡ ግብር ፡ ያለችግር ፡ ከፍዬ ፡ እፎይ ፡ እንድል ፡ በማለት ፡ ከጠዋት ፡ እስከ ፡ ማታ ፡ ዝናብንና ፡ ፀሐይን ፡ ሳልመርጥ ፡ በሮቼን ፡ ጠምጄ ፡ ሆ ! ስል ፡ ከረምኩ ። አሁን ፡ የድካሜን ፡ ዋጋ ፡ ለማግኘት ፡ በተስፋ ፡ ስጠባበቅ ፡ ይግረምህ ፡ ብሎ ፡ አምላክ ፡ ጉድ ፡ አደረገኝ ። እንግዲህ ፡ በምን ፡ እንከርማለን ! ምን ፡ ለብሰን ! ግብሩስ ! ምኑስ ! ከየት ፡ ሊመጣ ፡ ነው ? » እያለ ፡ ኀዘኑን ፡ ደረደረላት ፤ እምዬ ፡ እኔን ፡ አቅፋኝ ፡ አገጭዋን ፡ ይዛ ፡ በተቀመጠች ፡ ጊዜ ፡ እንባዋ ፡ እንዳቀረረው ፡ የአባቴም ፡ እንባ ፡ አቀረረ ። « ለመጭው ፡ እግዚአብሔር ፡ ያውቃል ። ነገ ፡ ይርበኛል ፡ ብሎ ፡ ዛሬ ፡ የቀረበውን ፡ መተው ፡ አያስፈልግም ፤ የቀረበውን ፡ እንጀራ ፡ ብላ ፤ ምናልባትም ፡ እግዚአብሔር ፡ ሳይደግስ ፡ አልተጣላንም ፡ ይሆናል ፤ » እያለች ፡ ባፍዋ ፡ ትደልለው ፡ ጀመር ። ከጥቂት ፡ ጊዜ ፡ ዝምታና ፡ ማቃሰት ፡ በኋላ ፡ የቀረበውን ፡ እንጀራ ፡ በሉ ። እኔንም ፡ በየተራ ፡ እያጐረሱኝ ፡ ሆዴን ፡ ሞሉልኝ ።

የአባቴ ፡ የዓመት ፡ ልፋት ፡ በእናቴ ፡ የአፍ ፡ ድለላና ፡ ባንድ ፡ ቀን ፡ አዘን ፡ የሚወሰን ፡ አልነበረም ። ያልበላ ፡ ሆድ ፡ ዘወትር ፡ ሊያስታውሰው ፡ ይችላል ። የበረደው ፡ ገላም ፡ ራሱ ፡ ይመሰክራል ። ሌላም ፡ ችግር ፡ በብዛት ፡ አለ ። ውርጭ ፡ የብዙዎቹን ፡ ሰብል ፡ አውድሞአል ።

አባቴና ፡ እናቴ ፡ ለኔ ፡ ሲያስቡ ፤ እኔ ፡ ለነሱ ፡ ስጨነቅ ፤ ቆየን ። እኔን ፡ በእድሜዬ ፡ መጠን ፡ ይገምቱኝ ፡ ስለነበረ ፡ ለኔ ፡ እንደሚያስቡልኝ ፡ እኔ ፡ ደግሞ ፡ ለነሱ ፡ እጨነቅ ፡ እንደነበረ ፡ ሊያውቁ ፡ አልቻሉም ። ረሃብ ፡ ቢያንገበግበኝም ፡ ዝም ፡ እል ፡ ስለነበረ ፡ ዝምታዬ ፡ የተፈጥሮ ፡ ይመስላቸው ፡ ነበር ። በችግር ፡ እየተቆላን ፡ ዓመቱን ፡ አሳለፍነውና ፡ ለተከታዩ ፡ ዓመት ፡ ሳይደግስ ፡ ያልተጣላው ፡ አምላክ ፡ ረድቶ ፡ በጣም ፡ ጥሩ ፡ ሰብል ፡ ሊገኝ ፡ ተቻለ ። የመሬቱ ፡ ጌታም ፡ በተለይ ፡ ለዚያች ፡ ዓመት ፡ ሲሶ ፡ ብቻ ፡ ወስደው ፡ ቀሪውን ፡ ስለተዉልን ፡ ወፍራም ፡ እንጀራችንን ፡ እየበላን ፡ ልብሳችንንም ፡ ለወጥን ።

ከሞላ ፡ ጎደል ፡ ኑሮ ፡ እድሜዬ ፡ ከፍ ፡ እያለ ፡ ሄደ ። አባቴ ፡ ከመጠን ፡ በላይ ፡ ይወደኛል ። የእምየ ፡ መንገብገብ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ አይባልም ። አራት ፡ ዓመት ፡ አልፎኛል ፤ ከጨኸቴ ፡ በስተቀር ፡ በአነጋገሬ ፡ ሳውን ፡ ማስቀየም ፡ ገና ፡ አልጀመርኩም ። አባቴ ፡ ወደ ፡ እርሻ ፡ ሲሄድ ፡ ተከትየው ፡ እሄዳለሁ ። በሥራ ፡ ግን ፡ አልረዳውም ፤ አባቴና ፡ እናቴ ፡ « አንድ ፡ ልጅ ፡ እኮ ፡ ፋት ፡ ቢሉት ፡ ጭልጥ ፡ ነውና ፡ እግዚአብሔር ፡ አንድ ፡ እንኳን ፡ ቢጨምርልን ፡ ምነው ፡ » ! እያሉ ፡ ወንድም ፡ ወይም ፡ እህት ፡ እንዲኖረኝ ፡ ይመኛሉ ። ጊዜ ፡ ያልፈጠረው ፡ ሰው ፡ ምኞት ፡ አይፈጥረውምና ፡ ሌላ ፡ አልወለዱም ።

የገደባኖ ፡ አውሎ ፡ ነፋስና ፡ ቃጠሎ ።

ገና ፡ አምስተኛ ፡ ዓመቴ ፡ አልፎ ፡ ስድስተኛውን ፡ እንደጀመርኩ ፡ ገደባኖ ፡ ከሚባለው ፡ እኛ ፡ ከምንኖርበት ፡ መንደር ፡ ኃይለኛ ፡ አውሎ ፡ ነፋስ ፡ ተነስቶ ፤ በተነሳው ፡ ነፋስ ፡ ሣር ፡ ክዳን ፡ ያላቸው ፡ ቤቶች ፡ በሙሉ ፡ ክዳናቸው ፡ ከመገንጣጠሉም ፡ በላይ ፡ ካንዱ ፡ ቤት ፡ በተነሳው ፡ የእሳት ፡ ቃጠሎ ፡ ከመጠን ፡ በላይ ፡ የሆኑ ፡ ቤቶች ፡ ወደሙ ። ነበልባሉ ፡ እጅግ ፡ የሚያስፈራ ፡ ነበር ። ብዙ ፡ ንብረት ፡ አለቀ ። የመንደሩም ፡ ሕዝብ ፡ « ይህ ፡ ቁጣ ፡ የአንድ ፡ መጥፎ ፡ ነገር ፡ ምልክት፡መሆን ፡ አለበት ፡» እያለ ፡ በፍርሃት ፡ ይርበተበት ፡ ጀመር ።

ብዙ ፡ ከብትና ፡ ሌላም ፡ ንብረት ፡ ተቃጥሎ ፡ ብዙዎችን ፡ ሰዎች ፡ የዕለት ፡ መኖ ፡ አሳጣቸው ። በሰው ፡ ሕይወትም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ የመቁሰል ፡ አደጋና ፡ መጠነኛ ፡ የሞት ፡ አደጋ ፡ ደርሶ ፡ ስለነበረ ፡ በየቤቱ ፡ ለቅሶና ፡ ኀዘን ፡ በረከተ ። የቃጠሎው ፡ እረመጥ ፡ እስከ ፡ አምስትና ፡ ስድስት ፡ ጋሻ ፡ መሬት ፡ ድረስ ፡ ያስጨንቅ ፡ ነበር ። የአካባቢው ፡ ሕዝብ ፡ ተንቀሳቃሽ ፡ ንብረቱን ፡ ሁሉ ፡ ይዞ ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ አገር ፡ መሸሽ ፡ ከጀመረ ፡ በኋላ ፡ የነፋሱ ፡ ኃይል ፡ እየቀነሰ ፡ ሄደ ። ሕዝቡም ፡ መሸሹን ፡ ትቶ ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ ይፈላለግ ፡ ጀመር ።

ከፊሉ ፡ ሕዝብ ፡ ስለንብረቱ ፡ እየዬ ፡ ሲል ፡ ቀሪው ፡ ደግሞ ፡ ዘመድ ፡ ወይም ፡ ከቤተ ፡ ሰቡ ፡ ተነጥሎበት ፡ ይላቀስ ፡ ነበር ።

የመንደሩ ፡ ሰው ፡ « ተመልሶ ፡ የሚመጣ ፡ ቁጣ ፡ ነው ፡ » እያለ ፡ ይረበሽ ፡ ነበርና ፡ እንዳይመለስ ፡ በየቤተ ፡ ክርስቲያኑና ፡ በየመስጊዱ ፡ « እግዚኦ ! » ይል ፡ ጀመር ። የቤተ ፡ ክርስቲያንና ፡ የመስጊድ ፡ ልምድ ፡ የሌላቸው ፡ ክፍሎች ፡ ወደ ፡ ጠንቋይ ፡ ይገርፉ ፡ ነበርና ፡ ከጠንቋይ ፡ ዘንድም ፡ « ደርሶ ፡ የነበረው ፡ ጥፋት ፡ አሁንም ፡ ተመልሶ ፡ እንደኖህ ፡ ጊዜ ፡ መንደሩን ፡ በወኃ ፡ ሊያጠፋው ፡ ነው ፡ » የሚል ፡ ጠንቋይ ፡ የነገራቸውን ፡ የፈጠራ ፡

ወሬ ፡ ይዘው ፡ ጸሎተኛውን ፡ ሁሉ ፡ አርበተበቱት ። ሕዝቡ ፡ በሙሉ ፡ በፍርሃት ፡ ተዋጠ ፤ የወኃው ፡ ጥፋት ፡ በዝናብ ፡ ምክንያት ፡ ይመጣ ፡ እየመሰለው ፡ ወደ ፡ ሰማይ ፡ አንጋጥጦ ፡ ይመለከት ፡ ጀመር ። ግን ፡ የጠንቋዮች ፡ ወሬ ፡ ሳይሰምር ፡ ቀርቶ ፡ የነፋሱ ፡ ኃይል ፡ እንደወትሮው ፡ መመለስ ፡ ጀመረ ።

ሰማዩም ፡ እጅግ ፡ በሚያስደንቅ ፡ ዓይነት ፡ ጠራ ። ጭንቅ ፡ ውስጥ ፡ የነበረው ፡ የመንደሩ ፡ ሕዝብ ፡ የመከራው ፡ ጊዜ ፡ በደስታ ፡ የሚለወጥ ፡ ነው ፡ በሚል ፡ ተረጎመው ።

ውሎ ፡ ሳያድር ፡ የክፍለ ፡ ሀገሩ ፡ ባላባት ፡ ደጃዝማች ፡ ቁምላቸው ፡ የአካባቢውን ፡ ሕዝብ ፡ ሰብስቦ ፡ «ጠላት ፡ በስተሰሜን፡ በኩል ፡ አድርጎ ፡ ኢትዮጵያን ፡ ለመውረር ፡ መጥቶአል ፡ ስለተባለ ፡ በጤንነት ፡ የሚገኘና ፡ እድሜው ፡ ከሃያ ፡ አምስት ፡ ዓመት፡ ያላነሰ ፡ ካርባ ፡ አምስት ፡ ያልበለጠ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ በሙሉ ፡ አገሩን ፡ ሊወር ፡ የመጣውን ፡ ጠላት ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ምድር ፡ ማጥፋት ፡ ስላለበት ፡ በአስራ ፡ አምስት ፡ ቀን ፡ ውስጥ ፡ ስንቅና ፡ ትጥቃችሁን ፡ አዘጋጁ ፡ » ሲል ፡ አወጀ ።

በአውሎ ፡ ነፋሱ ፡ ምክንያት ፡ አንድ ፡ መጥፎ ፡ ነገር ፡ ሊገጥመን ፡ ነው ፡ ይል ፡ የነበረው ፡ ሕዝብ ፡ አዋጁን ፡ ሲሰማ ፡ እርስበርሱ ፡ ይተያይ ፡ ጀመር ። አባቴ ፡ ምንም ፡ እንኩዋን ፡ በተፈጥሮው ፡ ጀግናና ፡ ደፋር ፡ ቢሆንም ፡ አዋጁን ፡ ሲሰማ ፡ « ወይ ፡ ልጄን ፡ ሳላሳድግ ! » በማለት ፡ ለራሱ ፡ ሳይሆን ፡ ለኔ ፡ ተጨነቀ ። « ዛሬ ፡ ባልሞት ፡ ነገ ፡ መሞቴ ፡ ስለማይቀር ፡ ለሞት ፡ አልጨነቅም ፡ » የሚል ፡ አነጋገር ፡ ያሰማ ፡ የነበረው ፡ አባቴ ፡ ከኔ ፡ ካንድ ፡ ልጁ ፡ ተለይቶ ፡ ወደ ፡ ጦር ፡ ሜዳ ፡ መሄድ ፡ ከባድ ፡ ሆኖ ፡ አገኘው ። « ባገር ፡ የሚለወጥ ፡ ነገር ፡ ሊኖር ፡ ስለማይችል ፡ ሂጄ ፡ ላገሬ ፡ ልሙት ፤ ልጄ ፡ በዕድሉ ፡ ያድጋል ፡ » ብሎ ፡ ስንቅና ፡ ትጥቁን ፡ ማዘጋጀት ፡ ጀመረ ። ያ ፡ አሥራ ፡ አምስት ፡ ቀን ፡ በቶሎ ፡ ከተፍ ፡ አለና ፡ ሲነሳ ፡ ከእግሬ ፡ አንስቶ ፡ እስከ ፡ ራሴ ፡ ድረስ ፡ እየተመለከተኝ ፤

« ያገር ፡ ጉዳይ ፡ ሆነ ፡ በል ፡ ልጄ ፡ ልለይህ ፤
ገና ፡ በልጅነት ፡ ጠግቤ ፡ ሳላይህ ።
ላገሬ ፡ ነጻነት ፡ መሞት ፡ ይገባኛል ፡ ልርሳው ፡ ሁሉም ፡ ይቅር ፤
ነጻነት ፡ ነውና ፡ የሰው ፡ ሁሉ ፡ ክብር ።
ልጅ ፡ ተወልዶ ፡ ቢያድግ ፡ ነጻነት ፡ ከሌለው ፥
በተወለደበት ፡ ሠርቶ ፡ አቅራቢ ፡ ነው ።
የቀድሞ ፡ ድፍረቴ ፡ በልጅ ፡ አይወሰን ፡ ልዋጋ ፡ ጠንክሬ ፡
በጦር ፡ ሜዳ ፡ ልውደቅ ፡ ልሙት ፡ ለሀገሬ ።

አሳቤ ፡ አትባክን ፡ ምክንያት ፡ አታብዛ ፥
ነጻ ፡ መሆን ፡ የለም ፡ ያለ ፡ ደም ፡ በዋዛ ፥ » ብሎ ፡ እምዬንና ፡ እኔን ፡ መላልሶ ፡ ስሞን ፡ ተነሳ ፤ « የዓይኔ ፡ አበባ ፡ ልጄን ፡ አደራ ! አደራሽን ፥ ኤፍሬም ፡ እንዳይርበው ፣ እንዳይቸገር ፥ ለምንሽም ፡ ቢሆን ፡ ጠብቂው ፤ ልጃችን ፡ እግዚአብሔር ፡ ከባረከው ፡ የዘለዓለም ፡ ስማችን ፡ ነው ። በመልካም ፡ ይዞታ ፡ ካላደገም ፡ የገሌ ፡ ልጅ ፡ እኮ ፡ ነው ! እየተባለ ፡ የራሱ ፡ ሕይወት ፡ የሚበላሽ ፡ ከመሆኑም ፡ ሌላ ፡ እኛንም ፡ የመቃብር ፡ ዕረፍት ፡ ያሳጣናል ።

እርግጥ ፡ ነው ፡— እኔም ፡ ብመለስ ፡ አንቺን ፡ አደራ ፡ በምልሽ ፡ መልክ ፡ ኤፍሬምን ፡ በሚገባ ፡ ላንከባክበው ፡ እንደማልችል ፡ አቅሜን ፡ አውቀዋለሁ ። ሆኖም ፡ ይራብ ፡ ወይም ፡ ይታረዝ ፡ እንጅ ፡ አሳዳጊ ፡ የበደለው ! ጥጋብ ፡ የሚይዘውን ፡ ያሳጣው ! ርኅራሄ ፡ የሌለው ! ልቡ ፡ የተደፈነው ! ከሚባሉትና ፡ መፈጠራቸው ፡ በሕዝብ ፡ ዘንድ ፡ ከሚጠላው ፡ ወሮ ፡ በሎች ፡ ጋር ፡ ተሳታፊ ፡ እንዳይሆን ፡ ከመሞከር ፡ በቀር ፡ የወደፊት ፡ እድሉን ፡ ልወስን ፡ እንደማልችል ፡ አውቃለሁ ። የዓይኔ ፡ አበባ ! ኤፍሬም ፡ ከኛ ፡ ከድሀ ፡ የተገኘ ፡ ፍጡር ፡ ስለሆነ ፡ እሱን ፡ ሰው ፡ ለማድረግ ፡ መሞከር ፡ እንጂ ፡ ባይሠራም ፡ ይባላል ፤ አጊጦ ፡ ይታይልናል ! እንዳንል ፡ መመጻደቂያ ፥ የለውምና ፡ አደራ ! ምንም ፡ ቢሆን ፡ ከሦስት ፡ ወር ፡ በላይ ፡ አንቆይም ፡ » ብሎአት ፡

ጦርና ፡ ጋሻውን ፡ ይዞ ፡ « ልጄ ፡ በሕይወት ፡ ላግኝህ ! የአይኔ ፡
አበባዬ ! » ብሎን ፡ ወጣ ።

አባቴ ፡ ከሌሎች ፡ የጦር ፡ ጓደኞቹ ፡ ጋር ፡ ወደ ፡ ጦሩ ፡
ሜዳ ፡ ገሠገሠ ። የጦርነቱ ፡ ሥፍራ ፡ ሰባት ፡ መቶ ፡ ኪሎ ፡ ሜት
ር ፡ ያህል ፡ ይርቅ ፡ ስለነበረ ፡ በእግር ፡ የአሥራ ፡ ሰባት ፡ ቀን ፡
መንገድ ፡ ነበር ። እምዬና ፡ እኔ ፡ እንዲሁም ፡ አያቴ ፡ አባቴን ፡
ሸኝተን ፡ ወደ ፡ ቤታችን ፡ ከተመለስን ፡ በኋላ ፡ ላንድ ፡ ሁለት ፡
ሰዓት ፡ ያህል ፡ ቁጭ ፡ ብለን ፡ በኀዘን ፡ መልክ ፡ እርስ ፡ በርሳችን፡
ተፋጠጥን ፣ አያቴ ፡ ወለተ ፡ ወልድ ፡ « ምነው ፡ ልጄ ! አያድር
ገውና ፡ ቀብሮ ፡ እንደተመለሰ ፡ ሰው ፡ ቅጥ ፡ አጣን ! እረ ፡ ተነሽ፡
እስኪ ፡ ቡና ፡ አፍይና ፡ ጉዞህን ፡ ያቃናልህ ፡ እንበለው ፣ ኤፍሬም ፡
አንተም ፡ ተነስ ፡ እስኪ ፡ ወኃ ፡ ቀድተህ ፡ አምጣ ፡ » ብለው ፡
ለያንዳንዳችን ፡ ትእዛዝ ፡ ሰጡን ። እንግዲህ ፡ አባቴ ፡ የለምና ፡
ከነበርነው ፡ ሥስታችን ፡ እንደተመቸን ፡ ትዕዛዝ ፡ መስጠት ፡ የም
ንችል ፡ መሆናችንን ፡ ተገንዝበኩና ፡ እኔም ፡ ሥራ ፡ ማከፋፈሉ ፡
ውስጥ ፡ ገባሁ ። « እማማ ፡ ትልቋ ፡ ቡናውን ፡ ይቁሉ ፡ እማዬ ፡
ወሃ ፡ ትቅዳ ፡ እኔ ፡ እንጨት ፡ ለቃቅሜ ፡ ላምጣ ፡ » ስል ፡ ባሳ
ስብ ፡ ተቃራኒ ፡ አሳብ ፡ አልገጠመኝም ። ሁላችንም ፡ ሥራ ፡ ተከ
ፋፍለን ፡ ቡናው ፡ ተፈላ ፣ ጐረቤቶችን ፡ ጥራ ፡ ተብዬ ፡ እየዞ
ርኩ ፡ « ቡና ፡ ጠጡ ፡ ተብላችኋል ፡ » እል ፡ ጀመር ። ወንዶቹ ፡
ወደ ፡ ጦርነት ፡ ሄደዋልና ፡ የሴቶች ፡ ቁጥር ፡ በጣም ፡ በረከተ ።
እንደገቡ ፡ ሁሉም ፡ ስለባሎቻቸው ፡ የሚያወሩ ፡ መሰሉና ፡ ካንዳ
ንድ ፡ ስኒ ፡ ቡና ፡ በኋላ ፡ ወሬው ፡ ተለወጠ ፣ ጨዋታው ፡ ደራ ።
ሁለተኛ ፡ ሶስተኛ ፡ ሲባል ፡ ሁለት ፡ ሰዓት ፡ ያህል ፡ ጠፍቶ ፡ ቡና
አጣጮች ፡ ወደየቤታቸው ፡ ሄዱ ። ከዚያ ፡ ወዲያማ ፡ በየቤቱ ፡
ቡናው ፡ ቀጠለና ፡ ጫጫታው ፡ በመድረክ ፡ ላይ ፡ እንደሚታይ ፡
ቲያትር ፡ ያስገርም ፡ ጀመር ። በየምክንያቱ ፡ ወደ ፡ ጦርነት ፡
ያልሄዱት ፡ ሰዎች ፡ ከሴቶች ፡ ጋር ፡ በየቤቱ ፡ እየዞሩ ፡ ቡና ፡
ያጣጡ ፡ ስለነበረ ፡ ሴቶቹ ፡ «ከኛም ፡ የማይሻሉ ፡» እያሉ ፡ ስለአ

ሽሚጠጧቸው ፡ ለቡና ፡ አብረው ፡ መዞሩን ፡ ተዉት ፣ ሴቶቹ ፡
ብቻቸውን ፡ ቀጠሉና ፡ የቡናው ፡ ፋብሪካ ፡ እየተስፋፋ ፡ ሄደ ።

ችግሩ ፡ የበረታው ፡ በየቤቱ ፡ የተጣልነው ፡ ልጆች ፡ ላይ ፡
ነበር ። ምግብ ፡ አይሠራም ፡ ቢሠራም ፡ ለግብር ፡ ይውጣ ፡ ነው ፣
ሽሮው ፡ ጨው ፡ አያውቅ ፡ በርበሬ ፡ ምኑ ፡ ቅጡ ! ልጁ ፡ ሁሉ ፡
ማከክ ፡ ጀመረ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ እኔ ፡ የአሥር ፡ ዓመት ፡ ልጅ ፡ ብሆንም ፡ የእ
ምዬንና ፡ እሷን ፡ የመሰሉትን ፡ ጓደኞችዋን ፡ አድራጐት ፡ በጣ
ም ፡ እታዘብ ፡ ነበር ። ሆኖም ፡ ብናገር ፡ ምንም ፡ ያህል ፡ ድምጼ ፡
ሊሰማ ፡ ስለማይችል ፡ ጠቅላላው ፡ ሰውነቴ ፡ የኀዘን ፡ ምልክት ፡
እንዲያሳይልኝ ፡ ከማድረግ ፡ በቀር ፡ ከመናገር ፡ እቆጠብ ፡ ነበር።
አያቴም ፡ የሰውን ፡ እጅ ፡ አይታ ፡ የምትኖር ፡ ያልተሳካላት ፡
ፍጥረት ፡ ስለነበረች ፡ ያየችውን ፡ ሁሉ ፡ በዝምታ ፡ ከማሳለፍ ፡
ተናግራ ፡ የምታስገኘው ፡ ውጤት ፡ አልነበረም ።

ከዕለታት ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ አባቴ ፡ ከቤት ፡ በወጣ ፡ በአሥራ ፡
አራተኛው ፡ ለሊት ፡ በሕልሜ ፡ ጥርሶቼ ፡ ወልቀው ፡ ድምጼን ፡
አጉልቼ ፡ ሳለቅስ ፡ እምዬ ፡ ቀሰቀሰችኝ ። « በስመ ፡ አብ ፡ ወወ
ልድ ! ምነው ! ምነው ! » ብላ ፡ ደንግጣ ፡ « ምን ፡ ሆነሃል ፡ »
ስትለኝ ፡ እኔም ፡ « አንድ ፡ ነገር ፡ ጥርሶቼን ፡ አውልቆብኝ ፡ ነው፡
እማዬ ! » አልኳት ። በዚህም ፡ ጊዜ ፡ አያቴና ፡ እምዬ ፡ ለሕልሜ
ከባድ ፡ ትርጉም ፡ ሰጥተው ፡ ያልቅሱ ፡ ይጨነቁ ፡ ጀመር ። ለሊ
ቱ ፡ ነግቶ ፡ በሕልም ፡ የወለቁብኝ ፡ ጥርሶቼ ፡ የትኞቹ ፡ እንደነ
በሩ ፡ ቢጠይቁኝ ፡ ከፊት ፡ ጥርሶቼ ፡ የላይኛው ፡ ክፍል ፡ መሆና
ቸውን ፡ ገለጽኩላቸውና ፡ ድንጋጤአቸው ፡ እየከበደ ፡ ሄደ ።
እኔም ፡ « በሕልሜ ፡ ጥርሶቼ ፡ ቢነቀሉ ፡ በውኔ ፡ አሉ ፡ ምን ፡
ያስለቅሳቸዋል ፡» እያልኩ ፡ ልገረም ፡ እንጂ ፡ ለካስ ፡ እነሱ ፡ የተረ
ጐሙት ፡ በአባቴ ፡ ሞት ፡ ነበር ! ሕልሜ ፡ የጠንቋይ ፡ ወሬ ፡ ሆኖ
ባቸው ፡ ሲያብሰለስሉ ፡ ሰነበቱና ፡ ከዚያም ፡ በየቦታው ፡ እየተ
ዘዋወሩ ፡ የአርበኞችን ፡ ሁናቴ ፡ ይጠይቁ ፡ ጀመር ፡ ለጊዜው ፡
ምንም ፡ ወሬ ፡ አጡ ።

በኋላ ፡ እንደሚባለው ፡ በሃያ ፡ አንድ ፡ ቀን ፡ ጉዞ ፡ አድዋ ፡ ደረሱ ። የሰሜን ፡ ሕዝብ ፡ ቀደም ፡ ብሎ ፡ ከጠላት ፡ ጋር ፡ ግምባር ፡ ለግምባር ፡ በመግጠም ፡ ጠላትን ፡ እየጨፈጨፈና ፡ እየተጨፈጨፈ ፡ ቆየ ። ጦርነቱ ፡ ባፍላው ፡ ላይ ፡ እያለ ፡ አባቴ ፡ ከሌሎች ፡ ፲፯ ፡ እግረኞች ፡ ጋር ፡ ወደጦር ፡ ሜዳ ፡ ገብቶ ፡ ሲዋጋ ፡ ከሰነበተ ፡ በኋላ ፡ አብረው ፡ ከነበሩት ፡ አርበኞች ፡ በጠላት ፡ ኃይልና ፡ አገሩንም ፡ ካለማወቅ ፡ የተነሳ ፡ ተጠፋፉ ። ካባቴ ፡ ጋር ፡ ሰባት ፡ ጓደኛሞች ፡ ግን ፡ እስከ ፡ ፳፭ ፡ ቀን ፡ ሳይለያዩ ፡ ቆይተው ፡ በ፳፪ኛው ፡ ቀን ፡ ጠላት ፡ በከባድ ፡ መሣሪያ ፡ በመጠቀም ፡ ብዙ ፡ ሕዝብን ፡ ጨርሶ ፡ አባቴም ፡ ከሁለት ፡ ጓደኞቹ ፡ ጋር ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ ተመትቶ ፡ ወደቀ ። የጠላት ፡ ኃይል ፡ በጣም ፡ እየከፋ ፡ መሄዱን ፡ እምዬና ፡ እኔ ፡ እንሰማ ፡ ነበርና ፡ ምንም ፡ ፋታ ፡ በሌለው ፡ ጭንቅ ፡ ተያዝን ፤ ጨርሰን ፡ ወሬ ፡ አጣን ! ። ካባቴ ፡ ጋር ፡ ከሄዱት ፡ አንድ ፡ መቶ ፡ ሰባ ፡ ሰዎችም ፡ ሰማንያ ፡ አምስቱ ፡ ወደ ፡ ክፍለ ፡ ሀገራቸው ፡ ተመልሰዋል ። የቆሰሉም ፡ ነበሩ ። የተረፉት ፡ ግን ፡ ይሙቱ ፡ ወይም ፡ በሕይወት ፡ ይኑሩ ፡ አይታወቅም ፡ ነበር ። እምዬ ፡ አርበኛ ፡ ገባ ፡ በተባለ ፡ ቁጥር ፡ እየሄደች ፡ «ባሌስ!» በማለት ፡ እንባዋን ፡ ታነባለች ። «ጠላት ፡ በታትኖን ፡ ነበርና ፡ መልሰን ፡ ልንገናኝ ፡ አልቻልንም ፡ » ከሚላት ፡ በስተቀር ፡ በዚህ ፡ ስፍራ ፡ አየሁት ፡ የሚላትን ፡ አላገኘችም ። እየዬ ! ብላ ፡ አታለቅስ ፡ መርዶውን ፡ አልሰማችም ። ሰውነትዋ ፡ ተጎሳቁሎ ፤ ደምዋ ፡ በአሳብ ፡ ምክንያት ፡ ተመጥጦ ፤ ቢጠሩዋት ፡ የማትሰማ ፤ ጨርሳ ፡ በድን ፡ ሆነች ። አንዳንዴም ፡ ከእንቅልፍ ፡ እንደሚባንን ፡ ሰው ፡ ትደነግጥ ፡ ነበር ። የኔም ፡ የሰዋም ፡ እንባ ፡ መቆሚያ ፡ አልነበረውምና ፡ ቅጥ ፡ አጣ ።

ከጥቂት ፡ ቀናት ፡ በኋላም ፡ « የጠላት ፡ ኃይል ፡ እየገፋ ፡ መጥቶ ፡ ብዙዎች ፡ የኢትዮጵያ ፡ ጀግኖች ፡ አልቀዋል ፡ » የሚል ፡ ወሬ ፡ ሰምታ ፡ የባልዋን ፡ ሞት ፡ ሳታረጋግጥ ፡ « ባልሽ ፡ ሞቶ ፡ አል ፡ ብለውኛል ፡ » ብላ ፡ ኡ ፡ ኡታዋን ፡ አቀለጠችው ! ። ጎረቤቱም ፡ አስቀድሞ ፡ የአባቴን ፡ ሞት ፡ ቢያውቅም ፡ እምዬን ፡

ለማርዳት ፡ ምቹ ፡ ጊዜን ፡ ይጠብቅ ፡ ስለነበረ ፡ ለቅሶውን ፡ ሲሰማ ፡ « ለካስ ፡ ሰምታለች ? ለጊዜው ፡ እንዳትሰማ ፡ ብለን ፡ ነበር ፤ ማን ፡ ይሆን ፡ ያረዳብን ? » እያለ ፡ ተሰብስቦ ፡ ማልቀስና ፡ ማላቀስ ፡ ሆነ ። እምዬም ፡ ሳታረጋግጥ ፡ የጀመረችው ፡ ለቅሶ ፡ እውነተኛ ፡ ለቅሶ ፡ ሆነባት ። « እኔን ፡ አሞራ ፡ ይብላኝ ፡ » እያለች ፡ በእንባ ፡ ትታጠብ ፡ ጀመር ። ጎጆአችን ፡ ፈረሰ ! ። ምሰሶው ፡ ተሰበረብን ፤ ተስፋችን ፡ ተቆረጠ ፤ መኖራችን ፡ ትርጉም ፡ አጣ ! እምዬ ፡ በኀዘን ፡ ልብስ ፡ ተኮራምታ ፡ ወጭ ፡ ወራጁን ፡ «የባሌ ፡ አሟሟት ፡ እንዴት ፡ ነበር ፡ ንገሩኝ » በማለት ፡ ሰውን ፡ ግራ ፡ እያገባች ፡ « ይህች ፡ ሴት ፡ አበደች ፡ » እስከመባል ፡ ደረሰች ።

በእግዚአብሔር ፡ ኃይልና ፡ በጀግኖች ፡ ቆራጥነት ፡ ድሉ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሆነና ፡ ጠላት ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ምድር ፡ እየተባረረ ፡ መውጣት ፡ ሲጀምር ፤ ከሞት ፡ ከተረፉት ፡ አርበኞች ፡ ሁለቱ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ ተቋርጠው ፡ ቀርተው ፡ ስለነበር ፡ ሞተዋል ፡ ተብሎ ፡ ተለቅሶላቸው ፡ ኀዘኑ ፡ ወደ ፡ መረሳት ፡ ሲል ፡ በተጎናጸፉት ፡ ድል ፡ እየቦረቁ ፡ ከጠላት ፡ የማረኩዋቸውን ፡ ዘመናዊ ፡ መሣሪያቸውን ፡ ይዘው ፡ ወደ ፡ ክፍለ ፡ አገራቸው ፡ ገደባኖ ፡ ከተፍ ፡ አሉ ። እልልታው ፡ ቀለጠ ፤ ያለቀሰው ፡ ሳቀ ። ያዘነው ፡ ተደሰተ ። እምዬም ፡ ስለባልዋ ፡ ሞት ፡ ወደ ፡ መጠራጠሩ ፡ ተመለሰች ። ግን ፡ አርበኞቹ ፡ ሳይውሉ ፡ ሳያድሩ ፡ ወደ ፡ ቤታችን ፡ መጥተው ፡ « የመከራ ፡ ጓዴ ፡ ! ጀግናው ፡ ወዳጄ » እያሉ ፡ ልንዘነጋው ፡ የሞከርነውን ፡ ኀዘን ፡ በማልቀስ ፡ መልሰው ፡ አስለቀሰውን ፡ የአባቴ ፡ አሟሟት ፡ እንዴት ፡ እንደነበረ ፡ ይገልጹልን ፡ ጀመር ። « አቶ ፡ ወንድይፍራው ፡ » አለ ፡ በጅሮንድ ፡ አደፍርሰው ፡ « እኛ ፡ ሁለታችንና ፡ እንደዚሁም ፡ ምን ፡ እንደበላቸው ፡ ያልታወቀው ፡ እነ ፡ በጅሮንድ ፡ ደጀኔ ፡ እያደፈጥን ፡ ጠላትን ፡ ስናጠቃ ፡ አስራ ፡ አራት ፡ ቀን ፡ ያህል ፡ ሳንለያይ ፡ ቆየን ። በአስራ ፡ አምስተኛው ፡ ቀን ፡ ጠላት ፡ በከባድ ፡ መሣሪያ ፡ እየተጠቀመ ፡ ገፍቶ ፡ መጣብንና ፡ ወደ ፡ አንድ ፡ ዋሻ ፡ ልንገባ ፡ ስንሸሽ ፡

አድፍጦ ፡ ይጠብቀን ፡ የነበረው ፡ ጠላት ፡ እሩምታውን ፡ ለቆ
ብን ፡ ባልሽ ፡ እጭኑ ፡ ላይ ፡ ተመትቶ ፡ ወደቀ ። እኛንም ፡ ለመ
ድገም ፡ ሞክረው ፡ ሳይሆንላቸው ፡ ከመቅረቱም ፡ በላይ ፡ በጅሮ
ንድ ፡ ደጃኔ ፡ አንዲት ፡ ጕሬ ፡ ውስጥ ፡ አድፍጠው ፡ እኛን ፡ ይከ
ተል ፡ የነበረውን ፡ ጠላት ፡ ካሳለፉት ፡ በኋላ ፡ አስቀድመው ፡
ከጠላት ፡ በማረኩዋቸው ፡ ሁለት ፡ የእጅ ፡ ቦንቦች ፡ ከኋላ ፡
ለቀውባቸው ፡ አንዱ ፡ ባንደኛው ፡ ላይ ፡ ሲረባረብ ፡ እኛም ፡
ቶሎ ፡ ደርሰን ፡ በጦርና ፡ በጎራዴ ፡ ጨፍጭፈናቸው ፡ የያዙዋቸ
ውን ፡ ጠመንጃዎች ፡ ማርከን ፡ ወደ ፡ አቶ ፡ ወንድይፍራው ፡
ተመለስን ።

አቶ ፡ ወንድይፍራው ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ አልሞተም ፡ ነበር ።
« አይ ፡ ልጄ ፡ ኤፍሬም ! አይ ፡ የዓይኔ ፡ አበባ ! » ብሎ ፡ እያቃ
ሰተ ፤ « ልጄስ ፡ በእድሉ ፡ ማደግ ፡ ይችላል ። የዓይኔ ፡ አበባም ፡
ለጊዜው ፡ እንጂ ፡ ከኔ ፡ ከድህ ፡ ኑሮ ፡ ተገላገለች ፡ ማለት ፡ ነው ።
በጣም ፡ የሚያሳዝነኝ ፡ አገሬን ፡ ለመውረር ፡ የመጣውን ፡ ጠላት፡
ድል ፡ ሳልመታ ፡ መቅረቴን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቤት ፡ ውስጥ ፡ በጉን
ፉን ፡ ልሞት ፡ የምችለው ፡ ሰው ፡ እዚህ ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ መሞት ፡
በጣም ፡ ክብሬ ፡ ነው ። እናንት ፡ ጀግኖች ! በጅሮንድ ፡ አደፍር
ሰው ! ዋለልኝ ! ከኔ ፡ የሚፈሰው ፡ ደም ፡ ፍርሃትን ፡ ሳያሳድር
ባችሁ ፡ በይበልጥ ፡ በቆራጥነት ፡ ተዋግታችሁ ፡ ጠላታችሁን ፡
ባታጠፉ ፡ በባርነት ፡ ቀንበር ፡ ተይዛችሁ ፡ ከመኖራችሁ ፡ ያላ
መኖራችሁን ፡ የምትመርጡበት ፡ ጊዜ ፡ ስለሚመጣ ፡ ለነጻነታ
ችሁ ፡ ተዋጉ ። እርስታችን ፡ በሆነው ፡ ሞት ፡ የዛሬውን ፡ ቀን ፡
ለማለፍ ፡ ስትሉ ፡ ለስጋችሁ ፡ አትሳሱ ፡ » ፤ ብሎን ፡ ትንፋሹ ፡
ቀጥ ፡ አለ ፡ » « ወይኔ ፡ ዓይኔ ፡ ይፍሰስ ! » አለችና ፡ « ሬሳውን ፡
ምን ፡ አደረጋችሁት ? » ብላ ፡ ብትጠይቃቸው ፤ « መቼም ፡ ያላ
ደረግነውን ፡ ዛሬ ፡ እንደዚህ ፡ አድርገናል ፤ በክብር ፡ ቀብረነ
ዋል ! ብንልሽ ፡ ነገ ፡ ሊዋሽበት ፡ በማይቻለው ፡ በወዲያኛው ፡
ዓለም ፡ ሊወቅሰን ፡ ስለሚችል ፡ እኛ ፡ ትተነው ፡ ከመሄድ ፡
ምንም ፡ ምርጫ ፡ ስላልነበረን ፡ እዚያው ፡ እወደቀበት ፡ ሳር ፡

ነጭተን ፡ እላዩ ፡ ላይ ፡ በመጣል ፡ ወደ ፡ ተግባራችን ፡ ሄድን » ፤
ሲሉዋት ፡ « ወይኔ ፡ እኔን ፡ አሞራ ፡ ይብላኝ ! አልቀበራችሁ
ትማ ! ጅብ፡ በልቶታል ፡ ማለት ፡ ነዋ ! አይ ፡ ጉድ ! አይ ፡ ጭካኔ!»
እያለች ፡ ጩኸትዋን ፡ አቀለጠችው ።

እኔም ፡ « አባዬ ፡ ሆዴ ፡ ምን ፡ አልኩህ ፡ » እያልኩ ፡ እንዳ
ዲስ ፡ ሆነን ፡ ከእምዬ ፡ ጋር ፡ እያለቀስን ፡ አምሽተን ፡ እነ ፡ በጅ
ሮንድ ፡ አደፍርሰው ፡ «አታልቅሱ ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ የሚቀር ፡
የለም ፤ » ለሀገሩ ፡ ተሰዋ ፡ እንጂ ፡ ከንቱ ፡ ሞት ፡ አልሞትም ፤
እያሉ ፡ ያጽናኑን ፡ ጀመር ። እምዬም ፡ « አለቀ ! ተከተተ ! ቁር
ጡን ፡ አወቅሁት ፤ ባሌ ፡ ወንድይፍራው ፡ ሜዳ ፡ ላይ ፡ ወድቆ ፡
አሞራ ፡ በልቶታል ! እግዚአብሔር ፡ ሰውን ፡ ካፈር ፡ ቆንጥሮ ፡
ሲፈጥረው ፡ አፈር ፡ ነህና ፡ ወደ ፡ አፈር ፡ ትመለሳለህ ፡ ብሎ
ታል ፡ እያሉ ፡ በመጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ እንደተጣፈ ፡ ያወራሉ ።
ታዲያ ፡ ይህ ፡ ከሆነ ፡ እግዚአብሔር ፡ ለምን ፡ ቃል ፡ አባይ ፡ ሆነ?
ለምን ፡ ባሌን ፡ አሞራ ፡ እንዲበላው ፡ አደረገ » ? እያለች ፡ የደም ፡
እንባ ፡ ታነባ ፡ ጀመር ። ካባቴ ፡ ሞት ፡ ይልቅ ፡ የእምዬን ፡ መጎ
ሳቆልና ፡ ከሰውነት ፡ ደረጃ ፡ መውጣት ፡ እመለከትና ፡ መፈጠ
ሬን ፡ እስከመጥላት ፡ እደርስ ፡ ነበር ። በእኔ ፡ ደረጃ ፤ መፈጠ
ርን ፡ መጥላት ፡ አለመፈጠርን ፡ ሊያስከትል ፡ አይችልምና ፡
ችግሩ ፡ አልተቃለለም ።

እምዬ ፡ ባለቀሰች ፡ ቁጥር ፡ እያጀብኳት ፡ ጎጆአችን ፡ የለ
ቅሶ ፡ ቤት ፡ ሆኖ ፡ ቀረ ።

ከዚያ ፡ በኋላማ ! እምዬ ፡ እኔን ፡ ላንድ ፡ ሰው ፡ ሰጥታኝ ፡
ወደ ፡ ዘመዶችዋ ፡ ከመሄድ ፡ ሌላ ፡ ምንም ፡ ዘዴ ፡ ስላልነበራት ፡
ይህንኑ ፡ እንደ ፡ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ታማክረኝ ፡ ጀመር ። እኔ ፡ ግን ፡
ከስዋ ፡ የመለየቱን ፡ አሳብ ፡ ጨርሼ ፡ አልወደድኩምና ፡ «ለማን ፡
ልትሰጭኝ ? ማን ፡ ሊቀበልሽ ? » እያልኩ ፡ መላልሼ ፡ ብጠይቃ
ትም ፡ መልስ ፡ ሳትሰጠኝ ፡ ጭጭ ፡ ብላ ፡ ዓይን ፡ ዓይኔን ፡
ትመለከተኝ ፡ ጀመር ። እንባዋ ፡ ይፈስሳል ።

በዚሁ ፡ አሳብ ፡ ስንተራመስ ፡ እያለን ፡ መንግሥት ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ የሞቱትን ፡ ጀግኖች ፡ ልጆች ፡ ባዳሪነት ፡ ተቀብሎ ፡ ያስተምራል ፡ ሲባል ፡ ሰማች ፡ በጣም ፡ ተደሰተች ። ውላ ፡ ሳታድር ፡ ለባላባቱ ፡ አመልክታ ፡ ባላባቱም ፡ እምዬን ፡ ለመርዳት ፡ ባስቸኳይ ፡ ወደ ፡ መንግሥት ፡ ተጻጽፎ ፡ በአስራ ፡ አንድ ፡ ዓመቴ ፡ ባዳሪነት ፡ ት/ ቤት ፡ ልገባ ፡ ቻልኩ ። እምዬም ፡ ወደ ፡ ዘመዶችዋ ፡ ሄዳ ፡ ከሰነበተች ፡ በኋላ ፡ ጎጆአችን ፡ እንዳይፈርስና ፡ የደሀ ፡ ንብረታችን ፡ እንዳይነጠቅ ፡ የወንድሙዋን ፡ ልጅ ፡ ይዛ ፡ ተመልሳ ፡ ከስድስት ፡ ዓመት ፡ ልጅ ፡ ጋር ፡ የብቸኝነት ፡ ኑሮዋን ፡ ጀመረች ። እኔ ፡ ትምህርቴን ፡ ቀጠልኩ ። አንድም ፡ ቀን ፡ እንድለያት ፡ የማትፈልገው ፡ እናቴ ፡ ሳላያት ፡ አራት ፡ አመት ፡ ቆየሁ ። ትምህርት ፡ ቤት ፡ በገባሁ ፡ ልክ ፡ በስምንተኛው ፡ ወር ፡ ለእናቴ ፡ ከዚህ ፡ የሚከተለውን ፡ ደብዳቤ ፡ በጫጭሬ ፡ በሰው ፡ ሰደድኩላት ።

« ለክብርት ፡ እናቴ ፡ እምዬ ፡ የዓይኔ ፡ አበባ ፡ አምላክ ፡ ጤናሽን ፡ ጠብቆ ፡ ያቆይልኝ ፡ እንደምን ፡ አለሽ ? እኔ ፡ ደህና ፡ ነኝ ፤ በትምህርትም ፡ ጎብዤለሁ ፡ የኔታ ፡ ሁል ፡ ጊዜ ፡ በጣም ፡ ጥሩ ፡ ልጅ ፡ እያሉ ፡ ይመርቁኛል ፡ ባይኔ ፡ ሥጋ ፡ ይግጠመን ፤ አሜን ፡ ያንቺው ፡ ልጅሽ ፡ ኤፍሬም ፡ ወንድ ፡ ይፍራው ፡ » የሚል ፡ ነበር ።

እምዬም ፡ ገና ፡ ደብዳቤውን ፡ እንደተቀበለች ፡ የሚያነብላትን ፡ ሰው ፡ ፍለጋ ፡ የሦስት ፡ ሰዓት ፡ መንገድ ፡ ሄዳ ፡ አንድ ፡ ቄስ ፡ አገኘችና ፡ « እባክዎን ፡ አባቴ ፡ ይህንን ፡ አንብበሁ ፡ ምን፡ እንደሚል ፡ ግለጡልኝ ፡ » ብላ ፡ ብትለምናቸው ፡ « ለጊዜው ፡ ሥራ ፡ አለብኝና ፡ እስኪ ፡ እስከዚያው ፡ ድረስ ፡ ወለቴን ፡ ትንሽ ፡ ሥራ ፡ እርጂት ፡ » ብለው ፡ የድግሥ ፡ አሻሮ ፡ እንድትፈጭ ፡ አዘዟት ። ደኃ ፡ በየሄደበት ፡ የጉልበት ፡ ሥራ ፡ ይከተለዋልና ፡ ተከትሏት ፡ የሄደው ፡ ድኅነቷ ፡ አሻሮ ፡ እንድትፈጭ ፡ አድርጓት ፡ ለጉዞ ፡ የወሰደባትን ፡ ያህል ፡ በሦስት ፡ ሰዓት ፡ የጉልበት ፡

ሥራ ፡ አባን ፡ ካገለገለች ፡ በኋላ ፡ ወረቀቱን ፡ አንብበውላት ፡ ተመለሰች ። ስትመለስም ፡ እኔ ፡ ልጅዋ ! የድሀ ፡ ቅርሷ ፡ በጻፍኩላት ፡ ወረቀት ፡ ደስታዋ ፡ ከልብ ፡ አልፎ ፡ አንጀቷ ፡ በተስፋ ፡ ርሶ ! የመንገዱን ፡ ድካም ፡ ሳታስተውል ፡ ወደ ፡ ጎጆዋ ፡ ደረሰች ። ጥቂት ፡ ከሰነበተችም ፡ በኋላ ፡ እኔ ፡ ተምሬ ፡ ቀን ፡ እስካወጣላት ፡ ድረስ ፡ የዕለት ፡ መኖን ፡ በማጣት ፡ የምትጐሳቆል ፡ መሆኗን ፡ እንጂ ፡ ጤንነቷ ፡ ምንም ፡ ያልታወከ ፡ መሆኑን ፡ በመግለጽ ፡ አስጽፋ ፡ ላከችልኝ ። ወረቀቱን ፡ ማስጻፊያ ፡ በበኩሉ ፡ የጉልበት ፡ ሥራ ፡ የጠየቃት ፡ መሆኑን ፡ ተረዳሁ ።

ከዚያ ፡ ወድያ ፡ እምዬ ፡ እንዳለችው ፡ ተምሬ ፡ ቀን ፡ እንዳወጣላት ፡ ከመመኘት ፡ በቀር ፡ በየጊዜው ፡ ደብዳቤ ፡ እየጻፍኩ ፡ በመላክ ፡ በጉልበት ፡ ሥራ ፡ ላደክማት ፡ ባለመፈለጌ ፡ ሁለተኛ ፡ አልጻፍኩላትም ። ደብዳቤዎቼንም ፡ ባየች ፡ ቁጥር ፡ እንድትባባ ፡ አልፈለግሁም ።

በአሥራ ፡ አምስት ፡ ዓመቴ ፡ ገና ፡ አራተኛ ፡ ክፍል ፡ ሆኜ ፡ እምዬ ፡ በጠና ፡ ታምማ ፡ « ልጄን ፡ ሳላይ ፡ መሞቴ ፡ ነው ፡ » እያለች ፡ በማልቀስ ፡ ጎረቤቱን ፡ ሁሉ ፡ አስቸገረችና ፡ በበጅሮንድ ፡ አደፍርሰው ፡ አማካይነት ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ተላከብኝ ። ሲነገረኝ ፡ እንዳልደነግጥ ፡ ብዙ ፡ ጥንቃቄ ፡ እንዲደረግ ፡ አደራ ፡ አለች ። መልክተኛው ፡ አራት ፡ ቀን ፡ በሙሉ ፡ በበቅሎ ፡ ተጉዞ ፡ እኔ ፡ ዘንድ ፡ ደረሰ ። ገና ፡ ሳየው ፡ ተሸበርኩ ። የምናገረውን ፡ እስከማጣት ፡ ተርበትብቼ ፡ ሲያየኝ ፡ እሱም ፡ ደነገጠ ። « ምን ፡ ነካህ ? ለምን ፡ ደነገጥህ ? አለኝ ። » እኔም ፡ « እኔ ፡ እንጃ ! ብቻ ፡ ገና ፡ ሳይህ ፡ ላብ ፡ አሰመጠኝ ፤ ለመሆኑ ፡ እምዬ ፡ ደህና ፡ ነች ? » ስል ፡ ጠየቅሁት ። « በጣም ፡ ደህና ፡ ነች ፡ ግን ፡ ናፍቆኛልና ፡ ካላየሁት ፡ ብላ ፡ ጎረቤቱን ፡ ሁሉ ፡ ግራ ፡ አጋባችው ፤ ስለዚህ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ፈቃድ ፡ ጠይቀህ ፡ ብትሄድና ፡ ብታይህ ፡ » ሲል ፡ መለሰልኝ ። ከፊተኛው ፡ ይበልጥ ፡ በመደንገጥ ፡ « ምን ፡ ልታሰማኝ ፡ ፈልገህ ፡ ይሆን ? » በማለት ፡ ወደሱ ፡

ስመለከት ፡ እንባዬ ፡ ሳላውቀው ፡ ይወርድ ፡ ጀመር ። « እንዴ !
ምን ፡ ነካህ ? እኔ ፡ እንደሆነ ፡ የቀን ፡ ስራን ፡ ለመፈለግ ፡ ወደ ፡
ፍንክች ፡ ከተማ ፡ ስመጣ ፡ እግረ ፡ መንገዴን ፡ ልካኝ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡
ለዚህ ፡ ብዬ ፡ አለመጣሁም ፣ ምነው ፡ ተማሪ ፡ አይደለህም ፡ እንዴ?
እንዴት ፡ ሆድ ፡ ይብስሃል ? » ብሎ ፡ ድርቅ ፡ አለብኝ ። ልቤ ፡ ተከ
ፈለ ። መልሼ ፡ « የእምዬ ፡ ጤና ፡ እንዴት ፡ ነው ? እኔ ፡ እንደ ፡
ሆነ ፡ አሁን ፡ ትምህርቴን ፡ ትቼ ፡ አልሄድም ፡ » ስል ፡ አግባባ
ሁት ፡ « አይ ፡ ጤናዋስ ፡ ደህና ፡ ነው ፡ ግን ፡ በሰሞኑ ፡ እንደጉን
ፋን ፡ አድርጎ ፡ አመመኝ ፡ ብላ ፡ ተኝታ ፡ ሰነበተች ። አሁን ፡ ግን
ደህና ፡ ነች ፡ » አለኝ ፡ በረድ ፡ አድርጎ ፣ ተመልሶ ፡ የነበረው ፡
መንፈሴ ፡ እንደገና ፡ ተናወጠ ። ከቆምኩበት ፡ ስፍራ ፡ ሳላው
ቀው ፡ ወደቅሁ ። ሞታ ፡ የሚያረዳኝ ፡ እንጂ ፡ እውነትም ፡ በሕ
ይወት ፡ ያለች ፡ አልመሰለኝም ። ቀስ ፡ ብሎ ፡ አጠገቤ ፡ ለነበረው ፡
ጓደኛዬም ፡ « ታማለች ፡ » ብሎ ፡ ሹክ ፡ ሲለው ፡ ጆሮዬ ፡
ውስጥ ፡ ጥልቅ ፡ አለ ። እሪ ፡ አልኳ ! የሚሉኝን ፡ መስማት ፡
አልቻልኩም ! ጓደኞቼ ፡ ከግራና ፡ ከቀኝ ፡ ከበውኝ ፡ « ምን ፡
ነካህ ! እናትህ ፡ ጉንፋን ፡ ያዛቸው ፡ ስትባል ፡ እንደዚህ ፡ የተር
በተበትከው ፡ ቢሞቱ ፡ ምን ፡ ልትሆን ፡ ነው » ? እያሉ ፡ ከበድ ፡
ያሉትን ፡ ቃላት ፡ ይጥሉብኝ ፡ ጀመር ። አዬ ፡ ፍርጃ ! እርር ፣
ድብን ፡ አልኩ ! ቆይቼም ፡ ጓደኞቼ ፡ የይምሰል ፡ ነቀፌታ ፡
ሲያበዙብኝ ፡ አንዴ ፡ የሆነው ፡ ሆነ ፣ ቁርጡን ፡ እዚያው ፡ ሄጄ ፡
ልወቀው ፡ በማለት ፡ ወደናቴ ፡ ለመሄድ ፡ ፈቃድ ፡ ተቀበልኩ ።
የስምንት ፡ ቀን ፡ ፈቃድ ፡ አገኘሁና ፡ መልክቱን ፡ ያደረሰልኝ ፡
ሰውዬ ፡ እዚያው ፡ ትቼው ፡ በመጣደፍ ፡ ጉዞየን ፡ ቀጠልኩ ።
    ከ፫፻ ፡ ኪሎ ፡ ሜትር ፡ የመኪና ፡ መንገድ ፡ ሌላ ፡ የ፲ ፡ ኪሎ
ሜትር ፡ የእግር ፡ መንገድ ፡ አለው ። በዕቃ ፡ መጫኛ ፡ ከባድ ፡
መኪና ፡ ተሳፍሬ ፡ በሁለት ፡ ቀኔ ፡ ወደ ፡ እናቴ ፡ ልደርስ ፡ ቻልኩ።
ከመግባቴም ፡ በፊት ፡ ይለቀስ ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ ለማዳመጥ ፡ በጣም፡
ዝግ ፡ እያልኩ ፡ እራመድ ፡ ጀመር ። ምንም ፡ ለቅሶ ፡ የለም ። መራ
መድ ፡ በፍጹም ፡ አቅቶኝ ! ስወላገድ ፡ ገብቼ ፡ እምዬን ፡ በሕይ

ወት ፡ አገኘኋት ! ግን ፡ በጠና ፡ ታማለች ! እያለቀስኩ ፡ አጠገ
ብዋ ፡ ሄጄ ፡ ተቀመጥኩ ። « ምነው ፡ ለምን ፡ ታለቅሳለህ ? በጣም ፡
ተሽሎኛል ፡ እኮ ፡ » አለችኝ ፡ በጣም ፡ በደከመ ፡ ቃል ። ግን ፡
ዓይን ፡ ዓይኔን ፡ እያየች ፡ እንባዋን ፡ ታፈስ ፡ ጀመር ። ምን ፡ ልሁን !
እምን ፡ ውስጥ ፡ ልግባ ! በጣም ፡ ተዳክመች ፣ አያቴና ፡ ጎረ
ቤቶቹ ፡ ቁጭ ፡ ብለው ፡ ያስታምሟታል ። የሰነበተችበትን ፡
ሁናቴ ፡ ብጠይቃቸው ፡ እየተዳከመች ፡ መሄድዋን ፡ ገለጡልኝ ።
ከጀመራት ፡ ጊዜ ፡ አንስቶ ፡ አንድም ፡ ቀን ፡ እንቅልፍ ፡ ያልተኛ
ችና ፡ አስታማሚዎቹም ፡ ካስር ፡ ለሊት ፡ የበለጠ ፡ ቁጭ ፡ ብለው ፡
ይጠብቁዋት ፡ ስለነበረ ፡ ባለመተኛታቸው ፡ ከስዋ ፡ ያላነሰ ፡
እነሱ ፡ በእንቅልፍ ፡ በሽታ ፡ የተሰቃዩ ፡ መሆናቸውን ፡ አስረ
ዱኝ ። እምዬ ፡ የመዳን ፡ ተስፋ ፡ ስላልነበራት ፡ ቶሎ ፡ ብትገላ
ገል ፡ እያሉ ፡ ሞትዋን ፡ ይመኙ ፡ ጀመር ። ቀኑ ፡ አለቀና ፡ የም
ሽቱ ፡ ሰዓት ፡ ተተካ ። « አዬ ፡ የሌሊቱ ፡ መርዘም ፣ እማማ ! ኤፍ
ሬም ! አልነጋም ፡ እንዴ ? እረ ፡ እስኪ ፡ መስኮቱን ፡ ክፈቱና ፡
አንድ ፡ ጊዜ ፡ ብርሃን ፡ ልይ ፣ » እያለች ፡ ስታስጨንቀን ፡ እኔም ፡
« አልነጋም ፡ ገና ፡ ነው ፣ ቢነጋ ፡ እኮ ፡ ጎጆአችን ፡ ብርሃንን ፡
አላስገባም ፡ የሚል ፡ አይደለም ፣ ግን ፡ ገና ፡ አልነጋምና ፡ ታገሺ ፡
እማዬ ! » እላት ፡ ጀመር ። እስዋም ፡ « አዎ ፡ ይነጋል ፣ ብቻ ፡
በኃይል ፡ እየከበደኝ ፣ እንዲያውም ፡ እየመሸ ፡ የሚሄድ ፡ ስለመ
ሰለኝ ፣ የጊዜውን ፡ ሁናቴ ፡ ብመለከት ፡ ብዬ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ገና ፡
መሆኑን ፡ ተረድቻለሁ ፡ » ብላ ፡ ዓይኖችዋን ፡ መለስ ፡ አደረገች ።
እኛም ፡ ሌሊቱን ፡ በሙሉ ፡ በጭንቅና ፡ በመከራ ፡ ወዲህ ፡ ስና
ገላብጥ ፣ ወዲያ ፡ ስንል ፣ ቁጭ ፡ ብለን ፡ አደርን ። ጠዋት ፡
አጠገብዋ ፡ እንደተቀመጥኩ ፡ ሳለቅስ ፡ አይታ ፡ « ኤፍሬም !
ኤፍሬም ! » ብላ ፡ ጠራችኝ ። « ምነው ፡ እማዬ ! » አልኩዋት ፣
« ማልቀስ ፡ አያስፈልግም ፣ ከሞት ፡ የሚድን ፡ የለም ። ይህን ፡
ያህል ፡ በመከራ ፡ እንዳሳልፈው ፡ ሲፈጥረኝ ፡ ለኔ ፡ ማልቀስ ፡ ያን ፡
ጊዜ ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ አረፍኩት ፡ ማለት ፡ ነው ። ምንም ፡
እዳ ፡ የለብኝም ፣ እናትህ ፡ ንጹሕ ፡ ደሀ ፡ ነኝ ።

እርግጥ ፡ ነው ፣ እስከዛሬ ፡ ድረስ ፡ ዋጋ ፡ በሌለው ፡ አሳብ ፡ ስታመስ ፡ ኖርኩ ። አንተ ፡ ተምረህ ፡ ቀን ፡ ታወጣልኝአለህ ፡ እያልኩ ፡ በመኳኳትና ፡ ሰውነቴን ፡ በማታለል ፡ ላይ ፡ እያለሁ ፡ ይኸውና ፡ ቀኔ ፡ ደርሶ ፡ ይተናነቀኛል ። አስብ ፣ እጨነቅም ነበር ። ይሁን ፡ እንጂ ፡ ከመክሳት ፡ ኮሳሳ ፡ ሆኜ ፡ ከመታየት ፡ በቀር ፡ አስቤ ፡ ያተረፍኩት ፡ ጥቅም ፡ የለም ። አትዘን ፡ አታስብ ፣ መጨነቅ ፡ አያስፈልግም ። ምናልባት ፡ ጥድቅ ፡ ያለ ፡ እንደሆን ፡ ለሀገሩ ፡ የሞተውን ፡ ባሌን ፣ አሳቢዬ ፡ ሕይወቴን ፡ አግኝቼ ፡ በመንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ ስፍራ ፡ ይኖረን ፡ ይሆናል ። ይህም ፡ በራሱ ፡ አሳብ ፡ የፈጠረው ፡ ምኞት ፡ ነው ። ልጄ ! ለአሳብ ፡ ዋጋ ፡ አትስጠው ፣ በማሰብ ፡ ሰውነትህን ፡ አታስጨንቅ ። ትምህርትህን ፡ ቀጥለህ ፡ በተቻለህ ፡ መጠን ፡ ጊዜውን ፡ ምሰል ፡ » ብላኝ ፡ ንግግሯን ፡ አቋረጠች ።

ሰውነትዋ ፡ እየቀዘቀዘ ፡ የመተንፈስ ፡ ኃይሏ ፡ እየደከመ ፡ ይሄድ ፡ ጀመር ፡ እኔም ፡ ዘመድ ፡ አዝማዱም ፡ ተስፋ ፡ ቆረጥን ። ሐሙስ ፡ ጠዋት ፡ ልክ ፡ በአራት ፡ ሰዓት ፡ በተወለደች ፡ በ፴፫ ፡ ዓመትዋ ፡ ሕይወቷ ፡ አለፈ ። ቁርጡን ፡ አወቅሁት ! ከዚያ ፡ ወዲያማ ፡ ምኑ ፡ ቅጡ ! ተቃጠልኩ ! ። አያቴና ፡ እኔ ፡ ፈጽሞ ፡ ግራ ፡ ገብቶን ፡ እንተያይ ፡ ጀመር ። እዬዬው ፡ ቀለጠ ! እኔ ፡ ለናቴ ፡ አንድ ፡ እምዬም ፡ ላያቴ ፡ አንድ ፡ ስለነበረች ፡ « አያቴ ፡ መተኪያ ፡ የሌለሽ ፡ ልጄ ፡ » እያለች ፡ ስታለቅስ ፡ እምዬ ፡ ለኔም ፡ መተኪያ ፡ የሌላት ፡ አንዲት ፡ አለኝታዬ ፡ ነበረች ።

እምዬን ፡ በማስታመም ፡ ለብዙ ፡ ቀናት ፡ በእንቅልፍ ፡ በሽታ ፡ የተቸገሩት ፡ የጎረቤት ፡ ሰዎች ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ሳይወስዱ ፡ መቃብርዋን ፡ በቶሎ ፡ አፋጥነው ፡ ወስደን ፡ ቀበርን ። የእምዬ ፡ ነገር ፡ አለቀ ! ተከተተ ! አልቅሼ ፡ ምንም ፡ እንደማላገኝ ፡ ተረዳሁ ። ሰውነቴ ፡ ሁሉ ፡ በድን ፡ ሆነ ፣ ቢጠሩኝ ፡ የማልሰማ ፡ ዓይኖቼ ፡ እያዩ ፡ የማላስተውል ፡ ሆንኩ ። « አታስብ ፡ አትጨነቅ ፡ » ትለኝ የነበረውን ፡ ትዝ ፡ ይለኛል ። የነበረችበትን ፡ ችግርና ፡ ጭንቅ ፡

ሳስብ ፡ ያንገበግበኛል ። ጠግቤ ፡ ያላየኋቸው ፡ ጠግበው ፡ ያላዩኝ ፡ አባትና ፡ እናቴ ፡ በሞት ፡ ተለይተውኝ ፡ ብቻዬን ፡ ቀረሁ ።

ልብሴ ፡ ሁሉ ፡ በእንባ ፡ እየታጠበ ፡ ከአያቴ ፡ ጋር ፡ እስከ ፡ አምስት ፡ ቀን ፡ ቈየሁና ፡ በስድስተኛው ፡ ቀን ፡ አያቴን ፡ ተሰናብቼ ፡ ወደ ፡ ትምህርት ፡ ቤቴ ፡ ጉዞየን ፡ ቀጠልኩ ።

የሁለት ፡ ቀን ፡ ተኩል ፡ የድካም ፡ ጉዞ ፡ ተጉዤ ፡ አደራውን ፡ እንደጣለ ፡ ሰው ! የያዘውን ፡ እቃ ፡ እንዳጠፋ ፡ ሰው ፡ ተጨንቄ ! ቅስሜ ፡ ተሰብሮ ፣ ፈቃድ ፡ ተቀብዬ ፡ በወጣሁ ፡ በዘጠነኛው ፡ ቀኔ ፡ ወደ ፡ ትምህርት ፡ ቤቴ ፡ ደረስኩ ። ጓደኞቼን ፡ ሳይ ፡ የባሰውን ፡ እሪ ፡ አልኩ ። ሁሉም ፡ በየተራ ፡ እየመጣ ፡ እናቱ ፡ ያልሞተችበትም ፡ ጭምር ፡ « ምነው ፡ ታገስ ፡ እንጂ ! ስንቶቻችን ፡ እናቶቻችንን ፡ ቀብረን ፡ ተቀምጠናል ፣ ሞት ፡ እንደሆነ ፡ የማይቀር ፡ የዘላለም ፡ እርስት ፡ ነው ። አዲስ ፡ ነገር ፡ እንዲሆንብህ ፡ አያሻምና ፡ ማንኛውም ፡ ነገር ፡ እንደመልኩ ፡ መያዝ ፡ ነው ፡ » እያሉ ፡ ለማጥናናት ፡ ሞከሩ ። ሌላውስ ፡ ይቅር ! « ቀን ፡ ታወጣልኝ ፡ ይሆናል ፡ » እያለች ፡ ተሻሽላ ፡ ለመኖር ፡ ተስፋ ፡ በማድረግ ፡ ላይ ፡ የነበረችው ፡ እምዬ ! ምንም ፡ ቀን ፡ ሳይወጣላት ! አፈር ፡ ሆና ፡ ስትቀር ፡ እንዴት ፡ ልርሳት ?

በይበልጥ ፡ ያንገበግበኝ ፡ የነበረው ፡ በሕጻንነቴ ፡ አቅፋኝ ፡ ቁጭ ፡ ብላ ፡ የኔን ፡ ፍሬ ፡ ሳታይ ፡ እንደምትሞት ፡ ተገልጾላት ፡ « ለኔም ፡ ቀን ፡ ታወጣልኛለህ ፡ አባትህም ፡ ግራ ፡ ገብቶታልና ፡ ትጦረናለህ ፡ ግን ፡ ላይሆንም ፡ ይችላል ፡ » ያለችኝን ፡ ሳስታውስ ፡ ነው ። ገና ፡ ተማሪ ፡ ሆኜ ፡ በአሳብ ፡ ብቻ ፡ ትምህርቴን ፡ በመጨረስ ፡ እምዬን ፡ እያጌጥኩ ፡ እደሰት ፡ ነበር ። አሁን ፡ ግን ፡ ለእኔም ፡ ቀን ፡ ማውጣቴ ፡ ያጠራጥራል ። ሁሉም ፡ ነገር ፡ ነገ ፡ አገኘዋለሁ ! ነገ ፡ እጨብጠዋለሁ ፡ ሲባል ፡ ነው ፡ የሚያመልጠው ፣ ስለዚህ ፡ በመነመነ ፡ ተስፋ ፡ ሕይወቴን ፡ እገፋው ፡ ጀመር ።

እምዬ ፡ በሞተች ፡ በስልሳ ፡ ሁለተኛው ፡ ቀን ፡ ለሊት ፡
ተኝቼ ፡ በሕልም ፡ ታየችኝ ። ትምህርቴን ፡ ጨርሼ ፡ በሥራ ፡ ላይ ፡
ያለሁ ፡ ይመስለኛል ። በጣም ፡ ግሩም ፡ የሆነ ፡ ቤት ፡ ተከራይቼ ፡
በደንበኛ ፡ የቤት ፡ እቃ ፡ ተሽቆጥቁጦአል ። በሰዓት ፡ ከስራ ፡
እንደገባሁ ፡ እምዬ ፡ አደፍ ፡ ያለ ፡ የአገር ፡ ልብስ ፡ ለብሳ ፡ ብቅ ፡
አለች ። በኃይል ፡ ደነገጥኩና ፡ ትኩር ፡ ብዬ ፡ አየኋት ። « እም
ዬ ! ለካስ ፡ ሞታለች ፡ እያልኩ ፡ አለቅስ ፡ የነበረው ፡ በሕልሜ ፡
ነበር ? ምን ፡ ልሁንልሽ ? እንኳን ፡ በደህና ፡ መጣሽልኝ ፡ ጓደ
ኞቼን ፡ በሙሉ ፡ አልቅሼ ፡ ሳስለቅሳቸው ፡ ነበርኩ ፡ » ብያት ፡
አቅፌ ፡ ሳምኩዋትና ፡ « ይኸውልሽ ! ዱሮ ፡ ቀን ፡ ታወጣልኝ ፡
ይሆናል ፡ እያልሽ ፡ ተስፋ ፡ ታደርጊ ፡ እንደነበረው ፡ ከአሁን ፡
ጀምሮ ፡ ችግር ፡ የለም ። የወር ፡ ደመወዜ ፡ ሦስት ፡ መቶ ፡ አምሳ ፡
ብር ፡ ስለሆነ ፡ ላንቺ ፡ በየወሩ ፡ አንዳንድ ፡ መቶ ፡ ብር ፡ ይዤ
ልሽ ፡ እመጣለሁ ፤ ወይም ፡ እልክልሻለሁ ። እስኪ ፡ አሁን ፡ ምሳ ፡
በልተን ፡ ወደ ፡ ገበያ ፡ እንሂድና ፡ የከተማ ፡ ልብስ ፡ ልግዛልሽ ፡»
እላት ፡ ጀመር ። ይህን ፡ ሁሉ ፡ ስለፈልፍ ፡ አንድም ፡ መልስ ፡
አልሰጥ ፡ አለችኝ ፤ ለምን ፡ ቅር ፡ ተሰኘችብኝ ፡ ብዬ ፡ ላባብላት ፡
ተነሳሁ ፤ ምንም ፡ ለውጥ ፡ አላሳየችኝም ። ዱሮ ፡ ሳኰርፍ ፡ ታባ
ብለኝ ፡ ስለነበረ ፡ አሁንም ፡ ብታባብለኝ ፡ ብዬ ፡ መነጋገሩን ፡
ተውኩ ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ፊትዋን ፡ አዙራ ፡ የአባቴን ፡ ስም ፡ እየጠ
ራች ፡ ታለቅስ ፡ ጀመር ። ሲጨንቀኝ ፡ ጊዜ ፡ መልሼ ፡ ላባብላት ፡
ወደ ፡ እስዋ ፡ ተጠጋሁና ፡ « ምነው ፡ እምዬ ! አባቴ ፡ የኔን ፡ ማዕ
ረግ ፡ ሳያይ ፡ በመሞቱ ፡ አዝነሽ ፡ ነው ፡ ወይስ ፡ ምን ፡ የበደል
ኩሽ ፡ ነገር ፡ አለና ፡ ነው ፡ የምታለቅሽው ? አባባ ፡ በእግዚአብ
ሔር ፡ ፈቃድ ፡ ወደ ፡ ተጠራበት ፡ ሄደ ። የሰማዩ ፡ ጌታ ፡ ነፍሱን ፡
ይማረው ፡ እያልን ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ ለመኖር ፡ እስከተፈቀደልን ፡
ጊዜ ፡ ድረስ ፡ ለራሳችን ፡ ኑሮ ፡ እናስብ ። እኛስ ፡ እንሞት ፡ የለ
ምን ? » በማለት ፡ ላይ ፡ እያለሁ ፡ አባቴ ፡ መልኩ ፡ ፈጽሞ ፡ ተለ
ውጦ ፡ ወዙ ፡ ጨርሶ ፡ ጠፍቶ ፡ ከስቶና ፡ ገርጥቶ ፡ ብቅ ፡ አለ !
በዚህ ፡ ጊዜ ፡ መናገር ፡ አቃተኝ ፤ ተርበተበትኩ ። እኔን ፡ አላና

ግር ፡ ብላኝ ፡ የነበረችው ፡ እምዬ ! አባቴን ፡ ስማ ፡ ተቀበለች
ውና ፡ እጁን ፡ ይዛ ፡ ተቀመጠች ። ፈጽሞ ፡ የምለውን ፡ አጣሁ ፤
ግራ ፡ ገባኝ ። እነሱን ፡ እመለከትና ፡ መልሼ ፡ የገዛ ፡ ሰውነቴን ፡
እመለከት ፡ ጀመር ። ቆይቶም ፡ ለካስ ፡ አባትና ፡ እናቴ ፡ በሕይወ
ታቸው ፡ እያሉ ፡ ሞታቸውን ፡ እመኝ ፡ ነበር ? አላናግር ፡ የሚሉ
ኝም ፡ ለዚህ ፡ እኮ ፡ ነው ! እያልኩ ፡ ራሴን ፡ እወቅስ ፡ ጀመር ።
አባቴም ፡ እንደናቴ ፡ እኔን ፡ ዝም ፡ ብሎኝ ፡ ግን ፡ እርስ ፡ በርሳ
ቸው ፡ ይነጋገራሉ ። ሆኖም ፡ ከንፈሮቻቸው ፡ ሲንቃነቁ ፡ እንጂ ፡
የሚሉትን ፡ መስማት ፡ አልቻልኩም ። ወደነሱ ፡ ተጠጋሁ ፡ ግን ፡
ምንም ፡ ድምፅ ፡ የለም ። በእሩቅ ፡ ለሚመለከት ፡ ሰው ፡ በኃ
ይል ፡ ተጨንቀው ፡ የሚያወሩ ፤ ስለኔም ፡ የሚናገሩ ፡ ይመስሉ ፡
ነበር ። ጨርሶ ፡ ግራ ፡ ሲገባኝ ፡ « አባባ ! እማዬ ! እኔ ፡ ለዚህ ፡
ደረጃ ፡ ደርሼላችሁ ፡ ስታዩኝ ፡ ሰርጋችሁ ፡ ዛሬ ፡ እንደሆነ ፡ ቆጥ
ራችሁት ፡ በመደሰት ፡ ፋንታ ፡ በጣም ፡ የመተከዝ ፡ መልክ ፡
የሚታይባችሁ ፡ ለምንድር ፡ ነው ? አላናግር ፡ አላችሁኝ ፤ የበደ
ልኩአችሁ ፡ ነገር ፡ ያለ ፡ አይመስለኝም ። ገና ፡ አሁን ፡ ሥራ ፡
ጀመርኩ ፡ እንጂ ፡ ደመወዝ ፡ አልበላሁ ። ተነገ ፡ ወዲያ ፡ ደመ
ወዜን ፡ እቀበልና ፡ ለናንተው ፡ አስረክባችኋለሁና ፡ አትቀየ
ሙኝ ! እንዲያውም ፡ በኃይል ፡ እናንተን ፡ ከመናፈቅ ፡ የተነሳ ፡
አንተ ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ አንቺ ፡ እምዬ ፡ በበሽታ ፡ የሞታችሁ ፡
መስሎኝ ፡ ሳለቅስና ፡ የትምህርት ፡ ቤት ፡ ጓደኞቼን ፡ ሁሉ ፡
ሳስለቅስ ፡ ይኸውና ፡ ሰውነቴ ፡ አልቆአል ።

ዱሮ ፡ ለምን ፡ ችግር ፡ ነበረብን ፡ አትበሉ ። ችግርና ፡ ደስታ ፡
ካልተፈራረቁ ፡ የደስታ ፡ ዋጋ ፡ አይታወቅም ። ለወደፊቱ ፡ ትደሰ
ታላችሁ ፡ » እያልኩ ፡ ወደነሱ ፡ ስጠጋ ፡ ከእንቅልፍ ፡ ባነንኩ ።
አዬ ! አዬ ! ጭንቁን ፡ በምን ፡ አባባል ፡ ልግለጠው ! « በስመ ፡
አብ ፡ » ብል ! በጭለማ ፡ ግራ ፡ ቀኝ ፡ ብመለከት ! ምኑ ፡ ቅጡ !

ራሴን ፡ ተጠራጠርኩት ። በሕልም ፡ የማየውን ፡ በውኔ ፡
ሲመስለኝ ፤ በውኔ ፡ ያየሁት ፡ ደግሞ ፡ በሕልም ፡ እየመሰለኝ ፡

ስጨነቅና ፡ ፈጽሞ ፡ ግራ ፡ ሲገባኝ ፡ የቱን ፡ ልመን ? ከዚያ ፡ ወዲያማ ፡ ቀን ፡ የማየውን ፡ ሁሉ ፡ በሕልም ፡ ይሆናል ፡ እያልኩ ፡ እጠራጠር ፡ ጀመር ። መጠራጠሬ ፡ ለሥራ ፡ ፈትነት ፡ ዋና ፡ ምክንያት ፡ ሆነኝ ፤ እምዬ ፡ «አታስብ ፡ አትጨነቅ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያላሳካው ፡ ነገር ፡ በአሳብ ፡ አይገነባም ፡» ትለኝ ፡ የነበረውን ፡ ባስታውስም ፡ የምይዘውን ፡ ያሳጣኝ ፡ ጀመር ። ትምህርቴ ፡ ሁሉ ፡ በሕልሜ ፡ ይሆናል ፡ እያልኩ ፡ መጠራጠር ፡ ውስጥ ፡ ገባሁ ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ የምማረው ፡ አልጥም ፡ አለኝ ። ስጠራ ፡ እንኳን ፡ ጆሮየ ፡ እየሰማ ፡ በሕልሜ ፡ ይሆናል ፡ እያልኩ ፡ ለጥሪው ፡ መልስ ፡ የማልሰጥበት ፡ ጊዜ ፡ ብዙ ፡ ነበርና ፡ እወቀስ ፡ ነበር ። ወቀሳው ፡ ራሱ ፡ ምናልባት ፡ በሕልሜ ፡ ይሆናል ፡ እያልኩ ፡ ለማናቸውም ፡ ጭቅጭቅ ፡ ዋጋ ፡ መስጠቱን ፡ ተውኩ ። እንቅፋት ፡ ቢመታኝ ፡ በሕልሜ ! ቢርበኝ ፡ በሕልሜ ! ምኑ ፡ ቅጡ ! ስለዚህ ፡ ትምህርቴን ፡ አቋርጬ ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ እንከራተት ፡ ጀመር ፡ « ብማር ፡ ምን ፡ ይሠራልኛል ! ነገ ፡ መሞቴ ፡ አይቀርም ፤ አባትና ፡ እናቴ ፡ ካለመኖር ፡ ወደ ፡ መኖር ፡ ከመኖርም ፡ ወደ ፡ አለመኖር ፡ ሲለዋወጡ ፡ ወሀ ፡ ቅዳ ፡ ወሀ ፡ መልሱ ፡ ለኔም ፡ የሚተርፍ ፡ ነው ። ቢያዝኑ ! ቢደሰቱ! ቢለብሱ ፡ ቢያጌጡ ፡ ሞት ፡ እንደሆነ ፡ የማይቀር ፡ ነው ። ከሆነ ፡ ታዲያ ፡ ለዚህ ፡ ዋስትና ፡ ለሌለው ፡ ዕድሜ ፡ ይህንን ፡ ላጥና ! ያንን ፡ እያልኩ ፡ የምበጠብጠው ፡ ለምንድነው ? በአሳብ ፡ መሰቃየት ፡ አልፈልግም ። እስከ ፡ ዕለተ ፡ ሞቴ ፡ የትም ፡ ዞሬና ፡ ዘመዶቼን ፡ ተጠግቼ ፡ የዕለት ፡ ጉርሴን ፡ አላጣም ። ነገ ፡ ለመመላለጥ ፡ ጌጥ ፡ አያምረኝም ። ክብርን ፡ አልፈልግም ። የምን ፡ መማር ! » ብዬ ፡ ትምህርቴን ፡ ተውኩና ፡ ወደተመኘሁት ፡ መንከራተት ፡ ገባሁ ። የልመና ፡ ጉርስ ፡ ቀለብ ፡ ሊሆነኝ ፡ አልቻለም ። እምዬ ፡ « ቀን ፡ ቢወጣልህ ፡ መልክህ ፡ የሚደንቅ ፡ ይሆናል ፡ » ትለኝ ፡ የነበረው ፡ እውነትነቱ ፡ እስከ ፡ ምን ፡ እንደሆነ ፡ ለማረጋገጥ ፡ አልተቻለም ። የምለብሰው ፡ የለኝ ። የሰውን ፡ እጅ ፡ አይቼ ፡ የምበላው ፡ ሰውነቴ ፡ ላይ ፡ ጠብ ፡ አይል ፡ ስለነበረ ፡ መልኬ ፡ ሁሉ ፡ ልውጥውጥ ፡ አለ ።

ዘመዶቼ ፡ ሁሉ ፡ ይርቁኝ ፡ ነበርና ፡ ኑሮየም ፡ እንደ ፡ ቅዠት ፡ ሆኖ ፡ ይሰማኝ ፡ ጀመር ። በመጠኑ ፡ እንኳን ፡ ኑሮየን ፡ የማስተካከል ፡ አሳብ ፡ ፈጽሞ ፡ ከአእምሮየ ፡ ተሰወረ ። ማን ፡ መክሮ ፡ ይመልሰኝ !